
Kallelse till kommunstyrelsen den 30 september 2025 klockan 8.15

Som ledamot i kommunstyrelsen kallas du till sammanträde. Vid förhinder, kontakta snarast sekreteraren. **Möjlighet att delta på länk kommer finnas.**

Sammanträdets plats

Sammanträdesrum Almen, kommunkontoret i Strömsund.

Utsändningsdag

Tisdag den 23 september

Program

08:15 Information om bokslutsprognos per augusti 2025

08:50 Vattentjänstplan beslut om betydande miljöpåverkan

09:05 Fördjupad uppföljning av gymnasieutbildningen vid Hjalmar Strömerskolan

09:20 Paus

09:40 Teknik- och serviceförvaltningen informerar

10:10 Översyn särskilt boende

10:40 Gruppmöten

12:00 Lunch

13:00 Information från Sametinget

14:00 Information om arbetslöshet

14:20 Paus

14:35 Naturreservatet Gravakälen

14:50 Beslutsmötet börjar

Välkommen

Susanne Hansson, ordförande

Malin Åbbel Fjell, sekreterare

0670-161 06 eller malin.abbel.fjell@stromsund.se

Föredragningslista

- 1 Fastställande av föredragningslistan
- 2 Kommunstyrelsens ordförande informerar
- 3 Fördjupad uppföljning av gymnasieutbildningen vid Hjalmar Strömerskolan
- 4 Programutbud Hjalmar Strömerskolan 2026-2027
- 5 Vattentjänstplan beslut om betydande miljöpåverkan
- 6 Avyttring av Strömsund Linden 15
- 7 Önskemål om sittplats efter promenadvägen till Ulriksfors
- 8 Dialog kring Upprättande av Riktlinje avseende personalföreträdare i politiska nämnder
- 9 Trafik - och boendesituation Sikås V344
- 10 Ombyggnation fastighet Ydströms
- 11 Uppsägning av nyttjanderättsavtal med Landöns vänner
- 12 Förfrågan från Fjällsjö Framtid om övertagande av campingen i Backe
- 13 Medborgarförslag om busskort för gymnasieelever (subventionerat ungdomskort)
- 14 Översyn särskilt boende
- 15 Information från arbetsmarknadsenheten – arbetslösheten i Strömsunds kommun
- 16 Förslag till beslut för naturreservatet Gravakälen i Strömsunds kommun
- 17 Redovisning av delegationsbeslut
- 18 Delgivningar kommunstyrelsen 2025

Diarienummer KS.2025.314

Fördjupad uppföljning av gymnasieutbildningen vid Hjalmar Strömerskolan

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut.

Kommunstyrelsen antar framtids- och utvecklingsförvaltningens förslag, enligt bilaga.

Beskrivning av ärendet

I januari 2024 beslutade kommunstyrelsen i Strömsunds kommun att bifalla ett initiativärende och uppdrog till Framtids- och utvecklingsförvaltningen att utforma ett förslag till struktur och rutiner kring fördjupad uppföljning av kommunens gymnasieutbildning (KS.2023.799). För att öka förutsättningarna för huvudmannen att kontinuerlig och systematiskt följa upp, analysera och fatta beslut om utbildningens utveckling krävs att huvudmannen ges fler uppföljnings- och analystillfällen för de kvalitativa delarna av verksamheten.

Ärendet återremitterades av kommunstyrelsen 24 juni 2025, beslutade ändringar i bilagan är genomförda.

Beslutsunderlag

Bilaga - Fördjupad uppföljning av gymnasieutbildningen vid Hjalmar Strömerskolan.

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Framtids- och utvecklingsförvaltningen, Anna Backman Wikström

Beslut skickas till

Framtids- och utvecklingsförvaltningen, Ralf Sjödin

Fördjupad uppföljning av gymnasieutbildningen vid Hjalmar Strömerskolan

I januari 2024 beslutade kommunstyrelsen i Strömsunds kommun att bifalla ett initiativärende och uppdrog till Framtids- och utvecklingsförvaltningen att utforma ett förslag till struktur och rutiner kring fördjupad uppföljning av kommunens gymnasieutbildning (KS.2023.799). För att öka förutsättningarna för huvudmannen att kontinuerlig och systematiskt följa upp, analysera och fatta beslut om utbildningens utveckling krävs att huvudmannen ges fler uppföljnings- och analystillfällen för de kvalitativa delarna av verksamheten.

Systematiskt kvalitetsarbete

Enligt skollagen (4 kapitlet 3 §) ska huvudmän inom skolväsendet systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras och utifrån analysen ska huvudmannen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Om analysen av en skolenhets resultat är otillräcklig finns risk att huvudmannen missar information om problem i verksamheterna vilket försvårar för relevanta beslut.

Huvudmannen har det yttersta ansvaret för att utbildningen genomförs enligt gällande författningar (skollagen 2 kapitlet 8 a §) och skolchef ska biträda huvudmannen i detta arbete. Skolchefens förslag till beslut är ett förfarande med rektorsdialoger, verksamhetsbesök och en ny form av dokumentation. Enligt skollagen (4 kapitlet 6 §) ska det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras. Det är dock inte reglerat hur dokumentationen ska gå till eller vara utformad men det inte är tillräckligt med enbart en sammanställning eller beskrivning av resultatet. Rutiner för rapportering ska tas fram lokalt, stöd och rekommendationer finns att tillgå via Skolverket.

Från och med innevarande läsår påbörjades ett nytt förfarande kring redovisningen av det systematiska kvalitetsarbetet mellan skola och huvudman. Det nya förfarandet, som betonar samarbete och allas ansvar, består av rektorsdialoger, verksamhetsbesök och en ny form av rapport. Den första rektorsdialogen genomfördes i juni 2024 och den andra i november samma år. Den tredje dialogen planeras till juni 2025. Dialogerna tar sin grund i Skolverkets nationella målsättningar, delmål och indikatorer samt Strömsunds kommuns lokala politiska prioriteringar.

Det tidigare dokumentet *Kvalitetsredovisning* har, sedan ett läsår tillbaka, ett nytt utseende och innehåll och grundar sig även den i Skolverkets nationella kvalitetsverktyg. Det nya dokumentet, *Kvalitetsrapport*, är kortare än tidigare års *Kvalitetsredovisning* och innehåller betydligt färre antal mål för att på så vis bli mer tydlig. Målen utgår från den analys som görs i dialogen mellan rektor och huvudman och skolchef deltar i samtliga delar av det nya förfarandet. En önskan har också varit en stående tid med kommunstyrelsens arbetsutskott varje månad med möjlighet att informera om aktuella frågor i gymnasieskolan. Även verksamhetsbesök är viktiga för att huvudmannen på så vis ska bilda sig en rättvis bild av verkligheten.

Skolverkets riktade stöd

Under innevarande läsår tar gymnasieskolan och huvudmannen del av skolverkets riktade stöd. Arbetet bedrivs både inom gymnasieskolan, i en arbetsgrupp med bred representation, men också på huvudmannanivå tillsammans med kommunstyrelsens presidium. Grupperna träffas var för sig en gång per månad, vissa träffar via länk och vissa på plats. Skolchef deltar i båda grupperna.

Huvudsyftet med det riktade stödet är att organisera ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete samt en ökad måluppfyllelse. Målet är att utveckla samarbetet mellan samtliga nivåer och etablera ett naturligt flöde från huvudman till klassrummen och tillbaka. Det systematiska kvalitetsarbetet ska ständigt utvecklas och först och främst gagna eleverna men också fungera så att samtliga involverade känner ett stort deltagande och kan bidra med sitt engagemang och sitt kunnande. Det riktade stödet kommer att mynna ut i det processtödet som de inblandade kommer fram till att skola och huvudman är i behov av. Processtödet kan till exempel bestå av ett fortsatt stöd från Skolverket, från ett lärosäte eller från en privat aktör beroende på vad kartläggningen under det första årets riktade stöd kommit fram till. Processtödet kommer sedan att genomföras under de kommande två läsåren med start under hösten 2025.

Förslag till nya rutiner

- Ett månatligt informationstillfälle för skolchef med kommunstyrelsens arbetsutskott (påbörjades i januari 2025).
- Tre rektorsdialoger per läsår, verksamhetsbesök av huvudmannen och en ny rapportform. Den årliga rapporten utvecklas i samarbete mellan rektor, skolchef och huvudman (har påbörjats det senaste läsåret).
- Statistik sammanställs i gemensamt dokument i Teams (kan påbörjas under hösten 2025). Statistiken ska finnas tillgänglig för huvudmannen i god tid inför dialogerna så att deltagarna kan förbereda sina frågor. Statistiken skall innefatta:
 - andelen elever som uppnår gymnasieexamen jämfört med riket
 - meritvärdet för avgångseleverna jämfört med riket
 - andelen elever på introduktionsprogrammen som uppnått behörighet till nationella program
- Gymnasieskolans mål för kommande läsår grundar sig i den analys som kommer fram vid dialogerna och i de överväganden som rektor gör i egenskap av pedagogisk ledare för verksamheten. Detta för att prioritera det som är viktigast för att föra undervisningen och gymnasieskolan framåt i utvecklingen.
- I det nya förfarandet skriver skolchef en slutkommentar i rektors rapport.

Oktober: presentation av föregående läsårs kvalitetsrapport

November: dialog 1

Januari: verksamhetsbesök av kommunstyrelsen

Mars: dialog 2

Juni: dialog 3

Konsekvensbeskrivning

Genom en stående tid för skolchefen med kommunstyrelsens arbetsutskott skapas möjligheter för huvudmannen att hålla sig informerad om aktuella händelser samt möjlighet att ställa frågor om sådant som är av aktuellt intresse. Genom att lyfta förbättringsbehov i god tid och ge rätt information undviks skyndsamma beslut. Samtalet kan återkomma till olika ärenden ett flertal gånger innan de tas vidare till beslut.

Vid rektorsdialogerna ges rektor möjlighet att informera om verksamheten och huvudmannen kan ställa frågor. Även rektor ges tillfälle att ställa frågor. De olika dialogtillfällena under läsåret kan ha olika teman och på så vis bidra till ett naturligt flöde av information mellan skola och huvudman. I dialogerna finns tid för en gemensam analys som sedan ligger till grund för kommande läsårs

prioriterade mål. Både de månatliga uppföljningarna, rektordialogerna och verksamhetsbesöken skapar förtroende och minimerar riskerna för svårlösta problem.

De mål som sätts upp ska vara väl förankrade i verksamheten för att på så sätt skapa engagemang hos samtliga inblandade så att skolutveckling sker. De prioriterade målen och samtliga inblandades engagemang är viktiga pusselbitar. Engagemanget stärks genom transparens och att samtliga inblandade känner förtroende. Möjlighet att ställa frågor är en viktig drivkraft för utveckling. Framgångsrika skolor har en verksamhet baserad på samförstånd och samordning och för att stärka strukturerna för förbättring krävs ett samarbetsinriktat ledarskap där samtliga inblandade aktivt deltar. Ledningsstrukturerna stärker här både elevernas och personalens medverkan i de olika beslutsprocesserna.

Det systematiska kvalitetsarbetet ska vara dynamiskt och föränderligt för att hela tiden förbättras och anpassas till verksamheten och de elever som befinner sig däri. Målet är att huvudmannen ska bli mer insatt i gymnasieskolans verksamhet och kunna ta beslut med utgångspunkt i detta. Ett långsiktigt och hållbart systematiskt kvalitetsarbete bidrar till skolutveckling med eleven i fokus. I dialogerna ska även finnas utrymme att diskutera det omätbara och det mellanmänniska, områden som är svåra att sätta fingret på och som inte går att mäta med officiell statistik. Vad är det som egentligen är viktigt för att en elev ska lyckas och kunna utvecklas till sin fulla kompetens? Lärande betyder inte endast resultat och statistik och det är lätt att siffrorna tar över om kvalitetsdiskussionerna uteblir.

Rapporten, som presenteras en gång per år, tar avstamp i Skolverkets nationella kvalitetsverktyg men kan anpassas efter huvudmannens önskemål och lokala kommunala prioriteringar. Modellen med rektorsdialoger och verksamhetsbesök ger en förbättrad insyn för huvudmannen. I rapporten bidrar skolchefen i sin kommentar med synpunkter på det gångna läsårets viktiga händelser och det systematiska kvalitetsarbete som bedrivits. Målpuppfyllelsen kommenteras och eventuella tankar inför framtiden presenteras. Kommentaren berör endast gymnasieskolan, andra delar av förvaltningen nämns inte. Den kommunala vuxenutbildningen redovisas vid ett separat tillfälle.

Avslutande reflektion

Den viktigaste parametern för en skola är kvaliteten på undervisningen. Hög kvalitet leder till att eleverna lyckas bättre i sina studier, uppnår goda resultat och därmed också god hälsa.

Kvalitetsbegreppet i skolan är dock komplext och påverkas av så mycket mer än bara kunskapsinhämtning. Dessutom ska eleverna förberedas för en föränderlig värld, samtidigt som skolan styrs av politiska beslut på riksnivå. För att hantera allt detta är ett systematiskt kvalitetsarbete på alla nivåer, där samtliga inblandade bidrar efter bästa förmåga, en förutsättning. Detta för att skapa ett lugn och möjliggöra för ett effektivt grunduppdrag, det vill säga att främja god undervisning.

den 16 september 2025

Diarienummer KS.2025.314

§ 148 Fördjupad uppföljning av gymnasieutbildningen vid Hjalmar Strömerskolan

Anna Backman Wikström, framtids- och utvecklingsförvaltningen föredrar status i arbetet.

Kommunstyrelsen i Strömsunds kommun beslutade att bifalla ett initiativärende och uppdrog till framtids- och utvecklingsförvaltningen att utforma ett förslag till struktur och rutiner kring fördjupad uppföljning av kommunens gymnasieutbildning (KS.2023.799). För att öka förutsättningarna för huvudmannen att kontinuerlig och systematiskt följa upp, analysera och fatta beslut om utbildningens utveckling krävs att huvudmannen ges fler uppföljnings- och analystillfällen för de kvalitativa delarna av verksamheten.

Ärendet återremitterades av kommunstyrelsen 24 juni 2025, beslutade ändringar i bilagan är genomförda.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut.

Kommunstyrelsen antar framtids- och utvecklingsförvaltningens förslag, enligt bilaga.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse - Fördjupad uppföljning av gymnasieutbildningen vid Hjalmar Strömerskolan

Bilaga - Fördjupad uppföljning av gymnasieutbildningen vid Hjalmar Strömerskolan.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att bifalla framtids- och utvecklingsförvaltningens förslag, enligt bilaga.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Besluta anta upprättat förslag.

Bilaga.

Diarienummer HJALM.2025.293

Korrigerig av programutbud Hjalmar Strömerskolan 2026-2027

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut.

Inriktningen juridik inom ekonomiprogrammet finns kvar i programutbudet för läsåret 2026-2027.

Beskrivning av ärendet

I beslut taget av kommunstyrelsen 24 juni 2025 fanns inte juridikinriktningen med i programutbudet för läsåret 2026-2027. Förändrade förutsättningar medför att inriktningen bör finnas kvar.

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Framtids- och utvecklingsförvaltningen, Anna Backman Wikström

Beslut skickas till

Framtids- och utvecklingsförvaltningen, Ralf Sjödin

Diarienummer KS.2025.417

Vattentjänstplan - beslut om betydande miljöpåverkan och beslut om samråd

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut.

1. Upprättat förslag till vattentjänstplan för Strömsunds kommun antas inte medföra betydande miljöpåverkan.
2. Förslag till vattentjänstplan skickas ut för samråd.

Beskrivning av ärendet

Den lagändring i Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) som trädde i kraft 1 januari 2023 innebär bland annat att alla kommuner ska ta fram en vattentjänstplan som ska beslutas av kommunfullmäktige.

Målsättningen är att anta Strömsund kommuns vattentjänstplan på kommunfullmäktige i juni 2026.

Huvudsyftet med planen är att ge förutsättningar för en god planering av kommunens skyldigheter att ordna vattentjänster samt att ge berörda möjlighet till insyn och deltagande i processen. Vattentjänstplanen ska fungera som ett styrande dokument och vara en hjälp i prioritering och utveckling av nya och befintliga bebyggelseområden. Planen kommer även att vara ett stöd i arbetet med översiktsplan, detaljplan samt bygglovshandläggning för att kunna avgöra om verksamheter och bebyggelse är lämpligt inom ett visst område.

En undersökning gällande betydande miljöpåverkan, bilaga 1, har genomförts i enlighet med 6 kapitlet miljöbalken (1998:808) vid upprättande av vattentjänstplanen. Undersökningen ska identifiera omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Då planen inte kan antas medföra någon betydande miljöpåverkan behöver inte en strategisk miljöbedömning göras i detta fall.

Beslutsunderlag

Förslag Vattentjänstplan

Bilaga 1 - Undersökning av betydande miljöpåverkan

Bilaga 2 - Karta bevaknings- och utredningsområden

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Teknik- och serviceförvaltningen, Helen Löfgren

Beslut skickas till

Teknik- och serviceförvaltningen, Helen Löfgren-Larsson

Miljö- och byggavdelningen

Strömsunds
Kommun
Stræjmien tjælte

Antagen: Välj vem som beslutat i lista

Välj datum i kalender § paragraf

Reviderad: Välj ansvarig i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Vattentjänstplan

Innehåll

Bakgrund	3
Om vattentjänstplan	3
Framtagande	3
Revidering och uppföljning	3
VA-planering i Strömsunds kommun	4
Andra lokala styrande planer och beslut	4
Ansvar och roller	5
Undersökning av betydande miljöpåverkan	5
Förutsättningar för VA-försörjning	6
Befolkningsutveckling	6
Befintlig och framtida bebyggelse	6
Sjöar, vattendrag och grundvatten	7
Klimatförändringar	8
Säkerhet	8
Långsiktig planering av den allmänna anläggningen	10
Verksamhetsområden	10
Dricksvattenförsörjning	10
Spillvattenhantering	11
Dagvattenhantering	12
Ledningsnät	13
Framtida behov av kommunalt VA	17
Lagkrav	17
Behovsbedömning	17
VA-bevakningsområden	18
VA-utredningsområden	18
Övrig VA-utbyggnad	19
Skyfallspåverkan på den allmänna VA-anläggningen	20
Potentiella konsekvenser vid skyfall	20
Bedömning av skyfallspåverkan	21
Bilaga 1 Bevaknings- och utredningsområden	23

Bakgrund

Om vattentjänstplan

Enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster ska det finnas en aktuell vattentjänstplan i alla kommuner. Vattentjänstplanen ska innehålla kommunens långsiktiga planering för hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses, samt kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Vattentjänstplanen utgör ett underlag för prioritering och beslut kring kommunens VA-försörjning men är inte bindande. Planperioden är fyra år medan planeringshorisonten för åtgärderna sträcker sig cirka tio till femton år fram i tid.

Framtagande

Vattentjänstplanen har tagits fram genom ett gemensamt arbete mellan miljö- och byggavdelningen och teknik- och serviceförvaltningens AVA-enhet.

Eftersom lagkravet på vattentjänstplan är nytt och detta är Strömsunds första vattentjänstplan ser kommunen möjligheter att utveckla arbetet vid kommande revideringar av dokumentet.

Revidering och uppföljning

Det är kommunfullmäktige som beslutar om antagande och ändring av en Vattentjänstplan. Kommunfullmäktige ska minst vart fjärde år pröva om Vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster.

Uppföljning av vattentjänstplanens åtgärder och en genomgång av kommande arbete görs årligen inför arbetet med kommunens budgetprocess. Uppföljningen initieras av chef för teknik- och serviceförvaltningen och görs tillsammans med chef för miljö- och byggavdelningen.

VA-planering i Strömsunds kommun

Det krävs en strategisk planering för att dag-, spill-, och dricksvattenförsörjning ska vara långsiktigt hållbar. VA-planering ger även stöd vid andra former av kommunal planering så att vattenfrågorna lyfts fram på ett tydligt sätt tidigt i processen. VA-planering underlättar kommunens eget arbete med handläggning och investering men gör det också enklare för enskilda fastighetsägare och verksamhetsutövare att planera investeringar i enskilda anläggningar.

Vattentjänstlagen syftar till att säkerställa att vattenförsörjning och avlopp ordnas i ett större sammanhang, om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön. Det är kommunerna som enligt vattentjänstlagen är skyldiga att ordna sådana vattentjänster i ett långsiktigt perspektiv.

Det finns ett flertal lagstiftningar och styrdokument som styr och påverkar VA-verksamheten, exempelvis:

- Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster
- Miljöbalk (1998:808)
- Livsmedelslag (2006:804)
- Plan- och bygglag (2010:900)
- Anläggningslag (1973:1149)
- Åtgärdsprogram 2021–2027 för Bottenhavets vattendistrikt

Andra lokala styrande planer och beslut

Nedan listas lokalt antagna styrande planer och beslut som påverkar utvecklingen av VA-verksamheten i Strömsunds kommun:

- Översiktsplan
- Klimatanpassningsplan 2018–2030
- Vision 2040

Ansvar och roller

Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för den allmänna VA-anläggningen och för att det finns en fungerande VA-planering för kommunens invånare. Kommunfullmäktige beslutar även om verksamhetsområden (VO) för allmänt VA och om VA-taxa.

I Strömsunds kommun är det teknik- och serviceförvaltningen som ansvarar för drift, nybyggnad och underhåll av kommunens vattenverk, reningsverk, ledningsnät och pumpstationer. I arbetet behöver också faktorer som ekonomi, exploateringstakt och hälso- och riskfaktorer beaktas.

Kommunstyrelsen ansvarar för den övergripande fysiska planeringen, det vill säga planering av mark- och vattenanvändning samt utveckling av bebyggelse och anläggningar. De pekar exempelvis ut lämplig bebyggelseplacering med utgångspunkt i miljöbalken och plan och bygglagen.

Miljö- och byggnämnden har tillsynsansvar över såväl allmänna spill-, dag- och dricksvattenanläggningar som enskilda avlopp. Miljö- och byggnämnden beslutar om tillstånd till nya enskilda avloppsanläggningar och i tillsynsfrågor kring de allmänna anläggningarna, om bygglov och förhandsbesked samt bedriver tillsyn enligt plan och bygglagen.

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Vattentjänstplaner omfattas av miljöbalkens bestämmelser om strategisk miljöbedömning av planer och program. Kommunen ska därför undersöka om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. I det fall förslaget kan medföra en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning genomföras.

Strömsunds kommun bedömer efter genomförd undersökning att planförslaget inte medför någon betydande miljöpåverkan och att behov av en strategisk miljöbedömning inte föreligger.

Förutsättningar för VA-försörjning

Befolkningsutveckling

I Strömsunds kommun bor idag drygt 11 000 personer. Under den senaste 10-årsperioden, 2012–2022 har befolkningen inom Strömsunds kommun minskat med cirka 740 personer. Detta har haft stor påverkan i framförallt tätorterna, men även i mindre byar, med tomma övergivna byggnader. Enligt SCB:s befolkningsframskrivning kommer antalet invånare att minska ytterligare under planperioden. Prognosen kan dock komma att förändras om planerade etableringar genomförs. Ökad turism i kommunen kan periodvis innebära en större belastning på infrastruktur och service.

Befintlig och framtida bebyggelse

Med en gles befolkning (en invånare per kvadratkilometer) och cirka 60 procent av befolkningen boende i tätorter, finns det stora obebodda områden i kommunen. Den största tätorten är Strömsund, kommunens centralort, belägen vid Ströms Vattudal. Samtliga tätorter har omfattande service- och fritidsutbud samt kommunalt vatten och avlopp.

Cirka 10 procent av kommunens invånare är bosatta i små byar (50 till 200 invånare) och cirka 30 procent är bosatta i ännu mer glest befolkade områden.

I kommunens översiktsplan anges att utveckling av bebyggelseområden bör ske i anslutning till befintlig bebyggelse, såväl i kommunens tätorter som på landsbygden.

Strömsunds kommun har goda förutsättningar för att öka fritidshusbebyggelsen. På sikt kanske fritidshusägarna väljer att bosätta sig permanent i kommunen. Planberedskap krävs för sådan bebyggelse.

Behovet av gemensamma anordningar ökar med en bebyggelsekoncentration. Ofta behövs gemensamma lösningar för vatten, avlopp och vägar. Tillgången till dricksvatten samt möjligheter att omhänderta avloppsvatten och avfall är särskilt viktiga förutsättningar.

Av de nu aktuella detaljplanerna under framtäggande eller revidering finns ingen uppskattning gällande tillväxttakt på nya områden eller behov av anslutningar till VA. Det går i dagsläget därför inte att använda sig av

detaljplanerna som ett verktyg för att bedöma framtidens behov av vattentjänster.

Sjöar, vattendrag och grundvatten

I Strömsunds kommun finns drygt 1 100 sjöar och vattendrag som omfattas av vattendirektivet. De vatten i kommunen som inte uppnår god ekologisk status gör detta nästan uteslutande på grund av flödesförändringar och vandringshinder. Orsaken till dessa problem är reglering för produktion av vattenkraft. Alltså är det generellt inte exploateringar i kommunen som idag orsakar försämringar av vattenkvaliteten. I tätorterna är det dock viktigt att arbeta aktivt med dagvattenåtgärder och förbättringar av de allmänna vatten- och avloppssystemen för att undvika en försämring av vattenkvaliteten.

De stora reglerade sjöarna i Strömsunds kommun är klassade som kraftigt modifierade vatten enligt vattendirektivet. För sådana vatten gäller inte miljökvalitetsnormen god ekologisk status utan i stället normen god ekologisk potential. God ekologisk potential innebär att vattnen ska uppnå den bästa ekologiska status som är möjligt utan att det leder till betydande negativ påverkan på produktionen av vattenkraft. Den kemiska statusen i dessa sjöar betraktas som god, förutom vad gäller förekomst av bromerad difenyleter och kvicksilver. (Gränsvärdena för bromerad difenyleter och kvicksilver överskrids i alla Sveriges sjöar, vattendrag och kustvatten). Enstaka vattenförekomster har i VISS¹ fått statusen måttlig när det gäller näringsämnen. Klassningen grundar sig dock på påverkansanalys utan några data som grund. Med kännedom om dessa vattenförekomster och de källor till påverkan som finns i avrinningsområdena, bedömer Strömsunds kommun klassningen som mycket osäker.

Grundvattenförekomster värderas utifrån kvantitativ och kemisk status. I Strömsunds kommun har alla grundvatten god kemisk status och god kvantitativ status.

¹ VISS (VattenInformationsSystem Sverige) är en databas som har utvecklats av vattenmyndigheterna, länsstyrelserna och Havs och vattenmyndigheten. I VISS finns klassningar och kartor över alla Sveriges större sjöar, vattendrag, grundvatten och kustvatten.

Klimatförändringar

Ett förändrat klimat till följd av utsläpp av växthusgaser innebär stigande temperaturer och ökad nederbörd.

Medeltemperaturen beräknas öka successivt och det finns klimatscenarier som visar att klimatförändringarna mot slutet av seklet kan innebära en medeltemperaturökning på uppemot 4,9 °C i Jämtlands län jämfört med referensperioden 1971–2000. Temperaturen ökar under alla årstider men den största temperaturökningen sker under december–februari. Enligt samma scenario minskar antal kalla dygn markant och vegetationsperioden blir betydligt längre i Jämtland, jämfört med nämnda referensperiod.

Medelnederbörden beräknas öka och det finns klimatscenarier som visar på en ökning på ca 15 mm/månad i slutet av seklet jämfört med referensperioden 1971–2000 då medelnederbörden var 61 mm/månad för Jämtlands län. Enligt samma scenario förväntas även antal dygn med kraftig och extrem nederbörd öka i slutet av seklet jämfört med referensperioden.

Förändringar i temperatur och nederbörd leder till ökad risk för bland annat ras, skred, erosion och översvämning men även perioder med torka. Detta medför ökade risker och nya utmaningar för såväl enskild som allmän VA-försörjning exempelvis förändrad råvattenkvalité, skador på anläggningar och torrlagda brunnar.

Säkerhet

Produktion och distribution av dricksvatten är en samhällsviktig verksamhet som alltid behöver fungera. Det finns många olika händelser som kan hota dricksvattenförsörjningen, tillsammans eller var för sig. Hotbilden kan beskrivas på följande sätt.

- Fredstida kriser orsakade av exempelvis klimatförändringar, naturkatastrofer, eftersatt underhåll, strömavbrott, sabotage, inbrott eller skadegörelse.
- Gråzonsproblematik, ett tillstånd mellan krig och fred som innebär att en främmande makt försöker påverka genom exempelvis underrättelseinhämtning, sabotage eller cyberattacker.
- Krig – väpnade angrepp.

Antagen: Välj vem som beslutat i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Reviderad: Välj ansvarig i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

För att säkerställa en robust dricksvattenförsörjning är det viktigt att arbeta långsiktigt med exempelvis vattenskyddsområden, driftinstruktioner, risk- och sårbarhetsanalys och kontinuitetshantering. Säkerhetsarbetet behöver inkludera såväl informationssäkerhet som personalsäkerhet och fysisk säkerhet.

Långsiktig planering av den allmänna anläggningen

I detta kapitel beskrivs hur den allmänna VA-anläggningen som ligger inom det befintliga verksamhetsområdet för allmänt VA ska utvecklas och förbättras de kommande åren. Med anläggningar avses samtliga anläggningar som är nödvändiga vid försörjning av VA-tjänster.

Genomförandet av åtgärder sker i den takt som är möjlig i organisationen. Teknik- och serviceförvaltningens AVA-enhet genomför årligen en verksamhetsplanering för att prioritera vilka åtgärder som ska genomföras under det kommande året. Det finns dessutom en långsiktig verksamhets- och investeringsplanering som även tar hänsyn till efterföljande 10 år.

Verksamhetsområden

Strömsunds kommun arbetar med områdena allmänt dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Fastighetsägare inom ett beslutat verksamhetsområde för allmänt VA har rätt att ansluta sin fastighet till och använda den allmänna anläggningen. Fastighetsägaren är också skyldig att betala de avgifter som är fastställda av kommunfullmäktige.

Verksamhetsområdenas utbredning kan variera beroende på om den allmänna anläggningen omfattar dricksvatten, spillvatten och/eller dagvatten.

Dricksvattenförsörjning

I kommunen finns 18 vattenverk med tillhörande vattentäcker, reservoarer och tryckstegringar. Strömsunds kommun har generellt god tillgång på dricksvatten men vid längre perioder av torka kan råvattentillgången minska vid somliga vattentäcker.

Produktion av dricksvatten från de allmänna vattenverken ser olika ut från verk till verk. Några vattenverk producerar den mängd dricksvatten som de är dimensionerade för medan andra har möjlighet att producera mer vatten än det finns behov av att leverera idag. Även om vattentillgången inom Strömsunds kommun ses som tillräcklig på grund av stora sjöar och en förhållandevis god grundvattentillgång, behöver kommunen dock arbeta långsiktigt med vattenanvändning hos kommuninvånarna samt skydd för de vattentäcker som finns inklusive tillrinningsområden. Potentiella råvattenkällor behöver också skyddas.

Åtgärder dricksvatten

Nedan redovisas övergripande åtgärder och utvecklingsinsatser för Strömsund kommuns allmänna dricksvattenförsörjning. Ansvarig för åtgärderna är teknik- och serviceförvaltningen. Flera av de åtgärder som redovisas utgör ett långsiktigt löpande arbete som pågår under många år, inte bara innevarande planperiod.

Åtgärder	Tidsplan
Upprätta och bevara skydd av vattentäkter genom aktuella vattenskyddsområden med föreskrifter. För att säkra ett långsiktigt hållbart uttag av och kvalitet på dricksvatten i samtliga vattentäkter som motsvarar behovet av dricksvatten inom kommunen.	Löpande
Minska dricksvattenförluster. Utveckla utbyggnaden av fjärrmätare och programvaror för insikter runt vattenförbrukning och områdesmätning. Informera och kommunicera med kunder om vattenanvändning, inrätta varningssystem.	Påbörjas inom fyra år.
Utreda behov av reservvattentäkter. Utreda vilka behov av reservvatten som finns för att säkra vattenförsörjningen och erhålla redundans av vattenproduktion vid störningar i befintliga produktionsenheter. Initiera processer med områdesskydd vid identifierade behov.	Påbörjas inom fyra år.
Beredskapsåtgärder för en robust dricksvattenförsörjning. För att upprätthålla en säker dricksvattenförsörjning över tid genomförs ett löpande arbete med exempelvis riskanalyser, kontinuitetshantering, skalskydd och informationssäkerhet.	Löpande
Långsiktig planering för brandvatten, inklusive ansvarsfördelning. För att säkra dricksvattenförsörjningen vid händelse av stor brand i kommunen och tydliggöra prioritering mellan brand-, släck- och dricksvatten.	Påbörjas inom fyra år.

Spillvattenhantering

I kommunen finns ett tjugotal avloppsanläggningar, Strömsunds kommun arbetar med att säkra upp sin framtida avloppshantering vilket också innefattar att möta de nya krav som EU:s reviderade avloppsdirektiv innebär. Kommunen har en nedåtgående trend vad gäller befolkning och planerar för den utvecklingen. Samtidigt finns även exploatering inom vissa områden med i planeringen. Några av kommunens avloppsreningsverk är i dag högt belastade och maktar inte med fler tillkopplade abonnenter medan andra klarar en högre belastning än idag. De flesta reningsverken är dock hårt belastade vid skyfall och snösmältning.

Åtgärder spillvatten

Nedan redovisas övergripande åtgärder och utvecklingsinsatser för Strömsund kommuns allmänna spillvattenförsörjning. Ansvarig för åtgärderna är teknik- och serviceförvaltningen, i vissa fall tillsammans med miljö- och byggavdelningen. Flera av de åtgärder som redovisas utgör ett långsiktigt löpande arbete som pågår under många år, inte bara innevarande planperiod.

Åtgärder	Tidsplan
Uppströmsarbete Kommunen behöver arbeta med kunders beteende för att minska belastning av ej hushållsliknande spillvatten. Information till och kommunikation med boende och verksamheter.	Löpande
Hantering av förändrade krav för avloppsrening Investering och utbyggnad för att klara av nya krav för VA huvudmannen, förutom direkta lagkrav i och med avloppsdirektivet även skärpt praxis i miljöprövningar och ökade krav utifrån kunskap om hållbara vattentjänster.	Löpande
Slamhantering Ta fram en plan för hanteringen av slam från avloppsreningsverk, och i framtiden för slammet från enskilda anläggningar. För att säkerställa att slammet hanteras på ett hållbart sätt.	Påbörjas inom fyra år.
Beredskapsåtgärder för en robust spillvattenhantering. För att upprätthålla en säker spillvattenhantering över tid genomförs ett löpande arbete med exempelvis riskanalyser, kontinuitetshantering, skalskydd och informationssäkerhet.	Löpande

Dagvattenhantering

De allmänna dagvattenanläggningarna består bland annat av ledningsnät och diken, i Strömsunds kommun finns ca 60 km dagvattenledningar. För närvarande leds den del av kommunens hårdgjorda yta som är ansluten till dagvattensystemet direkt ut i recipienten utan någon form av rening.

I dagsläget finns inga öppna dagvattensystem utöver diken i någon av tätorterna. Dagvatten avleds också i kombinerat ledningsnät vilket innebär spillvatten och dagvatten i samma ledning, då transporteras även dagvatten till avloppsreningsverket.

Dagvatten innehåller varierande mängder näringsämnen och föroreningar, till exempel olja, tungmetaller och organiska miljögifter, beroende på varifrån dagvattnet kommer. Den vanligaste föroreningskällan för dagvatten är trafiken, men även dagvatten från ett villaområde kan innebära en

belastning på en recipient. Dagvattenanläggningarna har genom åren dimensionerats efter rådande rekommendationer. För att klara av idag ställda krav på rening av dagvatten och ett förändrat klimat kan områden behöva kompletteras med ny fördröjning och rening för att inte riskera att områden översvämmas eller att miljökvalitetsnormen för vatten inte kan innehas eller uppnås inom lagstadgad tid.

Åtgärder dagvatten

Nedan redovisas övergripande åtgärder och utvecklingsinsatser för Strömsund kommuns dagvattenhantering. Ansvarig för åtgärderna är teknik- och serviceförvaltningen tillsammans med miljö- och byggavdelningen. Flera av de åtgärder som redovisas utgör ett långsiktigt löpande arbete som pågår under många år, inte bara innevarande planperiod.

Åtgärder	Tidsplan
Ta fram styrdokument för arbetet med dagvatten och skyfall. För att tydliggöra roller, ansvar och utveckla samarbetet inom kommunen. Kommunen behöver även skapa en enklare och effektivare hantering av ärenden och prioritera åtgärder för att åstadkomma hållbar dagvattenhantering och öka lokalt omhändertagande och skyfallssäkring. Åtgärden är ett samarbete mellan teknik- och serviceförvaltningen tillsammans med miljö- och byggavdelningen.	Påbörjas inom fyra år.
Beredskapsåtgärder för en robust dagvattenhantering. För att upprätthålla en säker dagvattenhantering över tid genomförs ett löpande arbete med exempelvis riskanalyser, kontinuitetshantering, skalskydd och informationssäkerhet.	Löpande

Ledningsnät

Det kommunala ledningsnätet omfattar cirka 500 km ledningar. Ledningsmaterialet varierar beroende på ledningsslag, grundförhållanden, dimensioner och anläggningsår.

Dricksvattennät

Dricksvattenledningarna transporterar dricksvatten från kommunens vattenverk till hushållen. Dimensioneringen av dricksvattenledningar baseras på den förväntade dricksvattenförbrukningen.

För att få bättre kontroll över läckage och säkerställa korrekt debitering undersöker AVA-enheten möjligheten att digitalisera mätningen på

ledningsnätet. Detta kan göras genom att installera moderna vattenmätare, flödesmätare och vattenkiosker. Genom att mäta andelen debiterat dricksvatten och spillvatten kan minskningen av ut- och inläckage följas upp och hanteras mer effektivt.

Spillvattennät

Spillvattennätet transporterar orenat spillvatten från hushåll i Strömsunds kommun till kommunens avloppsreningsverk. Drift och underhåll av nätet sker genom spolning samt regelbunden kontroll av in- och utlopp. För att säkerställa nätets funktion genomför kommunen även rotskärning, rörnätsinspektioner och relining/strumpinfodring som en del av underhållsarbetet.

Vissa områden drabbas av källaröversvämningar via spillvattennätet på grund av tillskottsvatten. Tillskottsvatten är ovidkommande dagvatten som avleds i spillvattennätet. Detta kan bero på felkopplade brunnar, dräneringsledningar, stuprör, läckande dagvattenledningar eller naturvatten som leds in i spillvattennätet. För att minska risken för källaröversvämningar genomför kommunen stuprörsinventeringar för att identifiera felkopplade stuprör.

Kombinerat ledningsnät

I det kombinerade ledningsnätet leds både spillvatten och dagvatten i samma ledning, vilket innebär att även dagvatten transporteras till avloppsreningsverket. Det kombinerade nätet är konstruerat för att brädda vid högre flöden, vanligtvis vid regn med en återkomsttid på cirka 2 år.

Kombinerade ledningar är en riskkonstruktion, eftersom de har en begränsad kapacitet. Detta innebär att byggnader med källare i dessa områden kan drabbas av översvämningar vid regn som överstiger ledningens kapacitet. En annan utmaning är att regnvatten leds till avloppsreningsverket, vilket försvårar reningen av spillvattnet. Den lägre temperaturen och den ökade utspädningen påverkar den biologiska reningen negativt, och kan dessutom förorena slammet. Detta riskerar att minska möjligheten att återföra växtnäring till jordbruksmark.

Kombinerade ledningsnät anlades främst under 1950- och 1960-talet, men idag separeras systemen för dagvatten och spillvatten i nyare anläggningar. I Strömsunds kommun görs utredningar och filmning för att identifiera kombinationsledningar.

Förnyelseplanering

I vissa områden är ledningsnätet i dåligt skick, vilket leder till akuta driftsstörningar. År 2015 genomfördes ett omtag i förnyelsearbetet och Strömsunds kommun tog fram en ny förnyelseplan för infodring av befintliga ledningar. År 2018 beslutade kommunfullmäktige att AVA-enheten skulle tilldelas investeringsmedel för att förnya ledningsnätet och från och med 2020 har investeringsmedel på 3,6 miljoner kronor tilldelats årligen. Detta har medfört att förnyelsetakten av ledningsnätet har ökat avsevärt.

Kommunen har dokumenterat områden med kända problem genom filmning av befintliga spill- och dagvattenledningar. Därefter fattas beslut om vilka ledningar som ska utredas vidare genom ett förarbete. Prioriteringen baseras på flera faktorer, såsom ledningens ålder, frekventa driftsstörningar och ledningens kondition. Förarbetet innebär en noggrannare analys av behovet av åtgärder och utifrån denna tas ett förslag på åtgärder fram, som sedan genomförs genom en offentlig upphandling.

Åtgärder ledningsnät

Nedan redovisas övergripande åtgärder och utvecklingsinsatser för Strömsund kommuns ledningsnät. Ansvarig för åtgärderna är teknik- och serviceförvaltningen. Åtgärderna som redovisas utgör ett långsiktigt löpande arbete som pågår under många år, inte bara innevarande planperiod.

Antagen: Välj vem som beslutat i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Reviderad: Välj ansvarig i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Åtgärder	Tidsplan
Inventering av ovidkommande vatten inklusive utveckling av instrumentering och digitaliseringsgraden för övervakning. Fortsatt arbete med inventering av ledningsnätet och pumpstationer för att identifiera ovidkommande vatten. Förbättra de befintliga möjligheterna till mätning och kontroll av systemen för att exempelvis upptäcka läckage och störningar i ett tidigare skede. Säkra data för högre kvalitet i beslut av reinvestering och underhåll.	Löpande
Utveckla Drift och underhållsplan för ledningsnät Filma ledningsnätet och dokumentera ålder, material och skick, framtagning av långsiktig renovering och underhållsplan. Möta eventuella utbyggnadsbehov med anpassningar i det befintliga och planering av utbyggnad av allmänt VA.	Löpande
Uppdatering och utveckling av ledningskartan Kartläggning av ledningsnät och dikessystem, status och ansvarsfördelning	Löpande
Förnyelseplanering Arbete med att renovera eller lägga om ledningssträckor enligt förnyelseplan för renovering av ledningsnätet.	Löpande

Framtida behov av kommunalt VA

Lagkrav

Kommunernas skyldighet att ordna vatten och avlopp regleras i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, 6 § och infaller om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang. Både skälet större sammanhang och behov ur miljö- och/eller hälsosynpunkt ska vara uppfyllda. Om skälen enligt 6 § är uppfyllda har kommunen ett ansvar och en skyldighet att bestämma verksamhetsområde och att tillgodose behovet av vattentjänster inom detta område genom en allmän anläggning.

Vid bedömning om kommunal skyldighet föreligger ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Behovsbedömning

För att avgöra om det i Strömsunds kommun finns områden som kan vara aktuella för utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp har en behovsbedömning gjorts.

Bebyggelse i ett större sammanhang har bestämts till minst 20 hushåll med upp till 100 m mellan två bostadshus. Avgränsningen baseras på dels rättspraxis, dels kommunens bebyggelsestruktur som är relativt gles. Områdena har därefter bedömts med avseende på ett flertal kriterier, vilka gemensamt indikerar ett områdes sammanlagda behov av en förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering.

Bedömning av behov har skett utifrån följande kriterier;

- A. Antal fastigheter
- B. Andel fritidshus och dess nyttjandegrad
- C. Bebyggelseutveckling
- D. Förutsättningar för dricksvattenförsörjning
- E. Känslighet recipient och naturmiljö

F. Förutsättningar för enskilda avlopp

Strömsunds kommun delar efter behovsbedömningen in befintliga områden i två kategorier; utrednings- och bevakningsområden. För övrig bebyggelse bedöms möjligheterna att lösa VA-försörjningen med enskilda lösningar generellt som goda. Inget utbyggnadsområde i Strömsunds kommun har identifierats för denna planperiod.

VA-bevakningsområden

De områden som utgör ett större sammanhang men inte anses utgöra ett utbyggnads- eller utredningsområde i dagsläget benämns bevakningsområden. Under rådande förutsättningar anses de inte ha ett behov av kommunalt VA. För att något av dessa ska bli aktuellt för utredning eller utbyggnad behöver förutsättningarna förändras, exempelvis genom ökad inflyttning och/eller ökad exploatering eller att en försämring ur miljö- och hälsohänseende upptäcks. Tillsvidare kommer dessa områden försörjas med enskild VA-försörjning.

I bevakningsområden kan det vara extra viktigt med kommunala riktlinjer för enskilt vatten och avlopp och/eller bebyggelse i området, för att säkra en långsiktigt hållbar VA-försörjning. Bevakningsområden i Strömsunds kommun redovisas i tabellen nedan, för karta se bilaga 1.

Område	Skäl till bevakning
Blåsjöfjäll	Cirka 20 fastigheter. Viss problematik vid anläggande av enskilt avlopp, området utgörs delvis av myrmark och brant terräng vilket kan medföra viss risk för påverkan på dricksvattenbrunnar. I området finns planer på hotell/turismboende och flera obebyggda tomter.
Strand	Cirka 80 bostäder, LIS- område för fler bostäder. Utgör ett attraktivt område för boende.

VA-utredningsområden

De områden utanför det allmänna verksamhetsområdet där det finns indikationer på att det kan finnas behov av att bygga ut allmänt VA, men underlaget inte är tillräckligt för att göra en bedömning, kategoriseras som VA-utredningsområden. För dessa områden behöver en fördjupad VA-utredning genomföras, för att behov ska kunna bedömas. Beroende på resultat blir området sedan ett utbyggnadsområde eller bevakningsområde

och flyttas från listan på utredningsområden. De områden som är aktuella för utredning redovisas i tabellen nedan, för karta se bilaga 1.

Område	Skäl till utredning
Fyrås	Utgörs av flera kluster av bostäder, ca 200 men över stor yta. Viss problematik vid anläggande av enskilt avlopp, området är delvis tätbebyggt, med tunt jordlager och nära till sprickig berggrund. Kalk och alunskiffer kan innebära problem med dricksvatten. Fyrsjön ligger inom Natura 2000-område.
Jormvattnet	Cirka 80 bostäder, LIS- område för fler bostäder. Utgör ett attraktivt område för fritidsboende. Viss problematik vid anläggande av enskilt avlopp på grund av lerskikt i marken. Viss problematik med metaller i dricksvattnet finns i delar av området. Ligger inom tertiärt vattenskyddsområde. Förutsättningarna för att anlägga enskilt avlopp är något bättre i de södra delarna.

Övrig VA-utbyggnad

Allmänna vattentjänster kan komma att vara aktuella för nya exploateringsområden. Detta utreds inom ramen för respektive ärende, plan eller exploateringsprocess.

Stora Blåsjön är ett fritidshusområde som även utgör expansionsområde för turism. Antagna detaljplaner anger att planerade tomter ska anslutas till befintligt avloppsreningsverk och framtagande av fler detaljplaner i området pågår. Avloppsreningsverket har nått sin kapacitet med dagens belastning. För att VA-lösningarna kring Stora Blåsjön ska vara långsiktigt hållbara vid ytterligare exploatering behövs ställningstagande kring dimensionering av befintligt reningsverk samt hur dricksvattenförsörjning och dagvattenhantering i området ska lösas. Ställningstaganden bör även göras för befintliga bostäder österut mot Dalhem.

Andra pågående projekt som kan påverka utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen är Kriminalvårdens fängelseetablering i Ulriksfors och detaljplaneläggning av nya villatomter i Rotnäset, Strömsunds tätort.

Skyfallspåverkan på den allmänna VA-anläggningen

Översvämningar till följd av ökad nederbörd och kraftigare skyfall kan utgöra en betydande risk för påverkan på VA-anläggningar och konsekvenserna kan vara allvarliga för både miljö och samhälle. Antal dygn med kraftig och extrem nederbörd kommer att öka på grund av klimatförändringar.

Enligt lagen om allmänna vattentjänster ska vattentjänstplanen innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid ökad belastning från skyfall.

Uttrycket skyfall används för stora mängder av nederbörd på kort tid. SMHI definierar skyfall som ett häftigt och kraftigt regn med nederbörd på minst 50 mm på en timme eller minst 1 mm på en minut, vilket motsvarar mellan 50 och 100 års återkomsttid.

Potentiella konsekvenser vid skyfall

I det här kapitlet beskrivs översiktligt hur den allmänna VA-anläggningen kan påverkas vid skyfall.

Skyfall kan leda till förorening av råvattnet. Riskerna för påverkan på dricksvattennätet är små vid större regn eftersom ledningarna är trycksatta, förutom vid avstängning av delar av ledningsnätet vid akut eller planerat arbete.

Stora mängder vatten kan orsaka driftstopp och skador på anläggningar. Regnvatten kan ta sig in i spillvattensystemet via exempelvis otäta brunnsluck eller dagvattenledningar som är påkopplade på spillvattennätet och kan orsaka bräddningar från ledningsnätet, källaröversvämningar och skador på byggnader och infrastruktur. Regnvattnet som tar sig in i spillvattensystemet kan orsaka bräddningar från pumpstationer och avloppsreningsverk och försämringar i reningsprocesserna i reningsverken, vilket kan påverka utsläppsvärdena till recipienten.

Vid skyfall och regn som överstiger de dimensionerande flödena för dagvattenätet kommer ledningsnätet att gå fullt och dagvatten kommer att stiga upp till markytan via brunnar.

Vid höga flöden i dagvattennätet finns det risk att sediment spolats ur ledningsnätet när flödeshastigheten ökar vilket kan ge en negativ miljöeffekt på recipienten. Sedimentet kan även omfördelas så att det riskerar att orsaka stopp eller minskad flödeskapacitet vid efterföljande regntillfällen.

Öppna anläggningar som används till rening av dagvatten är de anläggningar som löper störst risk att få en allvarlig påverkan vid skyfall. De ligger ofta i lågpunkter i terrängen och påverkas därför av stora flöden. Öppna anläggningar är exempelvis diken, dagvattendammar, och torrdammar/multifunktionella ytor.

Vid skyfall finns risk att verksamhetens åtkomst att sköta drift och underhåll i delar av anläggningen begränsas vilket kan förvärra följdverkningarna av exempelvis en vattenläcka, i det fall man inte kommer åt de ventiler som behöver stängas av.

Översvämningar kan även leda till att elförsörjning slås ut i VA-anläggningar, till exempel tryckstegringar och pumpstationer, vilket kan leda till utebliven vattenleverans och bräddning av avloppsvatten.

Bedömning av skyfallspåverkan

Metod

Den bedömning som gjorts av hur den allmänna VA-anläggningen i Strömsunds kommun påverkas vid skyfall grundas på den skyfallskartering som finns tillgänglig i kommunkartan och avser instängda områden och ytavrinning (i upplösning per hektar samt 100 kvadratmeter) och innefattar hela Strömsunds kommun, samt den skyfallskartering för Strömsunds tätort som genomfördes 2024. Även MBS:s kartverktyg för skyfall- och översvämningsskartering har nyttjats. Verktögen visar vilka avrinningsvägar och instängda lågpunkter som finns i ett område utifrån information om områdets topografi, i detta arbete har inte spillvatten- och dagvattennätets kapacitet tagits med i beräkningarna. Förutom kartunderlaget har även VA-driftpersonalens mångåriga erfarenhet vägts in i riskbedömningen av kommunens VA-anläggningar. Bedömningen har gjorts manuellt, anläggning för anläggning och sammanställts i en Excel fil för att få en god överblick av potentiell påverkan.

Resultat av analys, bedömning och behov av åtgärder

Den tätort i kommunen som drabbas värst av skyfall är Strömsund, på grund av det topografiska läget. Vid skyfall leds allt vatten till lågpunkter vilket drabbar de fastigheter som är belägna på platsen. Översvämningar i lokaler på dessa fastigheter sker varje år, trots vidtagna åtgärder återstår problemet.

Analysen identifierade delar av VA-anläggningen som endera ligger i oberörda områden, översvämmade områden eller vid avrinningsstråk där det finns risk för skador till följd av exempelvis inläckage av vatten i spillvattenssystemet, översvämmade anläggningar och försämrad tillgänglighet.

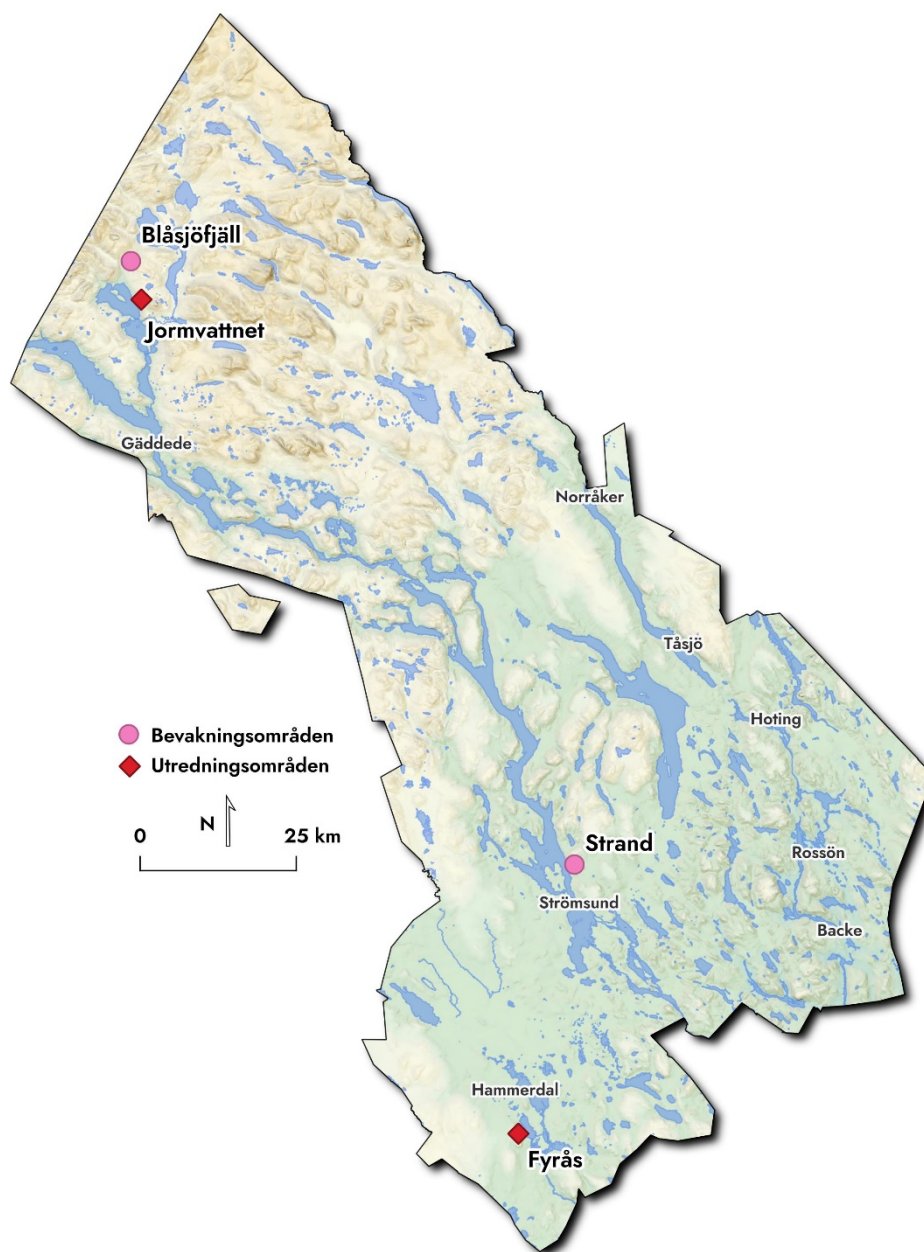
I kommunen identifierades risker för den allmänna VA-anläggningen vid ett 20-tal platser, varav de flesta är kopplade till spillvattenanläggningar. Tre platser har identifierats ligga i riskzonen för översvämning och höga vattenflöden. Vid en av dessa anläggningar har arbete tidigare utförts för att säkra upp området och minska risken för översvämningssproblematik. Det finns ett fåtal anläggningar som berörs av potentiellt närbelägna översvämningar, där problem med tillgänglighet kan uppstå på grund av översvämmade anslutningsvägar.

Främst belastas reningsverken av inläckage av ovidkommande vatten vid höga flöden och skyfall, detta resulterar i en onödigt hög belastning på verken och kan resultera i bräddningar. För ett fåtal avloppspumpstationer finns risken vid riktigt höga flöden att närliggande källare kan översvämmas.

Erfarenhetsmässigt har det uppstått problem vid ett par anläggningar under de gångna åren. Där en anläggning har direkt påverkats av höga flöden och den andra haft en indirekt påverkan då höga flöden gjort att närbelägna vägar översvämmats, båda dessa ligger i områden med helt eller delvis oreglerade vattendrag.

För 5 av de 20 platser som identifierats behöver en verifiering av de faktiska förhållandena inom de eventuella problemområdena göras för att få en bättre uppfattning om riskbilden. Detta eftersom det verktyg som använts bygger på relativt grova uppskattningar och det är möjligt att risken överskattats på dessa platser. För övriga 15 platser ska eventuell åtgärdsbehov utvärderas. Arbetet med de identifierade 20 riskområdena kommer att pågå under planperioden.

Bilaga 1 Bevaknings- och utredningsområden

Figur 1. Utrednings- och bevakningsområden för VA i Strömsunds kommun.

Bilaga 1 Undersökning om betydande miljöpåverkan

Vattentjänstplan för Strömsunds kommun, Jämtlands län

Vattentjänstplaner omfattas av bestämmelserna om strategisk miljöbedömning av planer och program. Enligt 6 kap. miljöbalken (1998:808) ska en kommun göra en strategisk miljöbedömning av plan, program eller ändring om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Kommunen ska undersöka om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Undersökningen ska identifiera omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Därefter ska kommunen i ett särskilt beslut avgöra planens, programmets eller ändringens miljöpåverkan.

I det fall förslaget kan medföra en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning genomföras. Då ska kommunen samråda (avgränsningssamråd) kring omfattningen och detaljeringsgraden i en miljökonsekvensbeskrivning.

Om undersökningen visar att planen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan behöver ingen strategisk miljöbedömning göras. De omständigheter som talar för och emot betydande miljöpåverkan i undersökningen ska samrådas med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som kan antas bli berörda (undersökningssamråd).

Undersökning om betydande miljöpåverkan för vattentjänstplanen i Strömsunds kommun har utgått från en checklista som kommunen använder för att utreda betydande miljöpåverkan för detaljplaner.

Strömsunds kommun bedömer att vattentjänstplanen inte medför betydande miljöpåverkan, vilket medför att ingen strategisk miljöbedömning kommer att upprättas.

Vattentjänstplanens syfte

Enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster ska det finnas en aktuell vattentjänstplan i alla kommuner. Vattentjänstplanen syftar till att beskriva kommunens långsiktiga planering för hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses, samt kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Kravtabell

Om svaret är ja på någon av följande tre frågor innebär planen alltid en betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning krävs.

Parametrar	Ja	Nej
Påverkar planen ett Natura 2000-område så att tillstånd krävs enligt MB 7 kap. 28 a §?		x
Anger planen förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som listas i 2 § 2 p. a-i eller som anges i 6 § eller i bilagan till miljöbedömningsförordningen.		x
Innebär planens genomförande betydande negativ miljöpåverkan? (Ställningstagande utifrån checklistan nedan)		x

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Enligt miljöbalken (1998:808) 6 kap. 6 § p. 1 ska kommunen identifiera omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan och därmed om en strategisk miljöbedömning SMB behöver utföras eller inte.

Förändringar i samband med vattentjänstplan			
Parametrar	Ja	Nej	Kommentar
Påverkas stora orörda områden?		x	
Påverkas ekologiskt känsliga områden? (främst områden med instabila produktionsförhållanden och ogynnsamma återväxtförutsättningar, områden som inrymmer växt- och djurarter som är utrotningshotade samt områden i övrigt som är särskilt ömtåliga och som samtidigt inrymmer särskilda ekologiska värden)		x	
Ökar exploateringen?		x	I planen beskrivs i viss utsträckning påverkan på VA till följd av eventuell exploatering. Planen i sig bidrar dock inte till ökad exploatering.
Strider planen mot miljökvalitetsnormerna för luft?		x	
Strider planen mot miljökvalitetsnormerna för vatten?		x	
Förändras landskaps-/stadsbilden?		x	
Medför planen negativa effekter som gör att kompensationsåtgärder måste antas?		x	
Krävs anmälan eller tillstånd för inkluderande förslagna verksamheter inom planområdet?		x	
Påverkas den biologiska mångfalden och/eller ekosystemtjänster?		x	
Betydande miljöpåverkan?		x	

Riksintressen och andra skyddsvärden	Påverkan			
Parametrar	Stor	Liten	Ingen	Kommentar
Riksintresse natur			x	
Riksintresse kulturmiljö			x	
Riksintresse friluftsliv			x	
Riksintresse rörligt friluftsliv			x	
Riksintresse energidistributionsanläggningar			x	
Riksintresse vägar och järnvägar			x	
Riksintresse områden med särskilda riktlinjer			x	
Riksintresse värdefulla ämnen och mineral			x	
Riksintresse vattenförsörjning			x	
Nationalpark			x	

Natur- eller kulturresevat			x	
Kulturminne (fornlämningar, byggnadsminne, kyrka.)			x	
Natura 2000-områden			x	
Höga naturvärden (Biotop-, fågelskyddsområde)			x	
Natur-/kultursamband, historiska samband			x	
Jordbruks- och skogsmark			x	
Strandskydd, vattenskyddsområde			x	
Yrkesfisket, jaktmarker			x	
Regionala intressen (miljömål, planprogram)			x	
Kommunala intressen (miljömål, DP, FÖP, ÖP)			x	
Betydande miljöpåverkan?	x			

Miljöeffekter	Påverkan			
Parametrar	Stor	Liten	Ingen	Kommentar
Mark			x	
Vatten		x		Viss positiv påverkan
Klimat			x	
Föroreningar (mark, vatten och luft)		x		Viss positiv påverkan
Risk för översvämning, skyfall		x		Viss positiv påverkan
Risk för ras, skred, erosion eller sedimentation		x		Viss positiv påverkan
Vegetation			x	
Djurliv			x	
Miljöpåverkan på omgivningen		x		Viss positiv påverkan
Betydande miljöpåverkan				

Hälsoeffekter	Påverkan			
Parametrar	Stor	Liten	Ingen	Kommentar
Buller			x	
Vibrationer/skakningar			x	
Farligt gods			x	
Ljus			x	
Strålning			x	
Lukt			x	
Radon			x	
Elektriska ledningar, överslag, ljusbågar			x	
Hälsofara, säkerhet, olycksrisk		x		Viss positiv påverkan
Elektromagnetiska fält			x	
Närhet till djurhållning			x	
Säkerhet (ex. brand, explosion)		x		Viss positiv påverkan
Betydande miljöpåverkan?				

Hållbar resursanvändning (mark, vatten och andra resurser)	Påverkan			
Parameter	Stor	Liten	Ingen	Kommentar
Mark och vattenanvändning			x	
Infrastruktur (transporter, energiförsörjning, VA, digitala förbindelser)			x	
Rekreation och rörligt friluftsliv			x	
Offentlig och kommersiell service			x	
Betydande miljöpåverkan				

Miljö kvalitetsmål	Påverkan			
Parameter	Stor	Liten	Ingen	Kommentar
Klimatpåverkan			x	
Frisk luft			x	
Bara naturlig försurning			x	
Giftfri miljö		x		Viss positiv påverkan
Ozonskiktspåverkan			x	
Säker strålmiljö			x	
Övergödning		x		Viss positiv påverkan
Levande sjöar och vattendrag		x		Viss positiv påverkan
Grundvatten av god kvalitet		x		Viss positiv påverkan
Myllrande våtmarker			x	
Levande skogar			x	
Ett rikt odlingslandskap			x	
God bebyggd miljö		x		Viss positiv påverkan
Ett rikt växt- och djurliv			x	
Betydande miljöpåverkan?				

Sammantaget ställningstagande
I vattentjänstplanen för Strömsunds kommun har en behovsbedömning gjorts för att identifiera områden där det finns behov av kommunalt VA, enligt lagen om allmänna vattentjänster. Utöver behovsbedömningen har även åtgärder som behövs i den långsiktiga planeringen av den allmänna VA-anläggningen identifierats. Åtgärder för den långsiktiga planeringen omfattar även att minska risken för påverkan av skyfall. I Strömsunds kommun har endast områden för bevakning och utredning av allmänt VA identifierats och inte några utbyggnadsområden. Utredningarna som ska genomföras kommer att visa om behov och därmed skyldighet att inrätta kommunalt VA föreligger. Först om utbyggnadsområden identifieras efter utredning kan miljöpåverkan bli aktuell. De åtgärder som identifierats för den allmänna anläggningen avser förbättrande åtgärder för miljö och hälsa. Genom en förbättring av befintlig VA-anläggning blir miljöpåverkan därför enbart positiv. De åtgärder som finns beskrivna som en följd av skyfallsbedömningen utgör utredningar och riskanalyser. I vattentjänstplanen identifieras behov av åtgärder och utredningar men inte hur åtgärder ska genomföras, vilket hanteras i andra processer. Kommunens bedömning är att planförslaget inte medför någon betydande miljöpåverkan, inget behov av strategisk miljöbedömning föreligger.

Ej stöd för fil: 5.4 Bilaga 2 - Karta_bevakningsomraden_utredningsomraden.jpeg
Ta bort beslutsunderlaget från protokollet. Alt gör om filen till pdf och lägg till den på nytt i protokollet

den 16 september 2025

Diarienummer KS.2025.417

§ 150 Beslut om samråd vattentjänstplan

Beskrivning av ärendet

Richard Persson och Helene Löfgren Larsson, båda från teknik- och serviceförvaltningen, redogör för ärendet.

Den lagändring i Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) som trädde i kraft 1 januari 2023 innebär bland annat att alla kommuner ska ta fram en vattentjänstplan som ska beslutas av kommunfullmäktige.

Målsättningen är att anta Strömsund kommuns vattentjänstplan på kommunfullmäktige i juni 2026.

Huvudsyftet med planen är att ge förutsättningar för en god planering av kommunens skyldigheter att ordna vattentjänster samt att ge berörda möjlighet till insyn och deltagande i processen. Vattentjänstplanen ska fungera som ett styrande dokument och vara en hjälp i prioritering och utveckling av nya och befintliga bebyggelseområden. Planen kommer även att vara ett stöd i arbetet med översiktsplan, detaljplan samt bygglovshandläggning för att kunna avgöra om verksamheter och bebyggelse är lämpligt inom ett visst område.

En undersökning gällande betydande miljöpåverkan, bilaga 1, har genomförts i enlighet med 6 kapitlet miljöbalken (1998:808) vid upprättande av vattentjänstplanen. Undersökningen ska identifiera omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Då planen inte kan antas medföra någon betydande miljöpåverkan behöver inte en strategisk miljöbedömning göras i detta fall.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut.

1. Upprättat förslag till vattentjänstplan för Strömsunds kommun antas inte medföra betydande miljöpåverkan.
2. Förslag till vattentjänstplan skickas ut för samråd.

den 16 september 2025

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse - Vattentjänstplan beslut o, betydande miljöpåverkan och beslut om samråd

Förslag Vattentjänstplan

Bilaga 1 - Undersökning av betydande miljöpåverkan

Bilaga 2 - Karta_bevakningsomraden_utredningsomraden

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta

1. Utredda vilken instans som ska besluta om planen kommer att innebära en betydande miljöpåverkan eller inte. Ärendet kompletteras till kommunstyrelsens sammanträde den 30 september.
2. Förslag till vattentjänstplan skickas ut för samråd.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

1. Utredda vilken instans som ska besluta om planen kommer att innebära en betydande miljöpåverkan eller inte. Ärendet kompletteras till kommunstyrelsens sammanträde den 30 september.
2. Förslag till vattentjänstplan skickas ut för samråd.

den 16 september 2025

Diarienummer KS.2025.294

§ 151 Information om avyttring av Strömsund Linden 15

Anna Backman Wikström, framtids- och utvecklingsförvaltningen,
informerar om status i ärendet.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet besluta att ta del av informationen.

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet tar del av informationen.

Diarienummer KS.2025.294

Avyttring av Strömsund Linden 15

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut.

Förvaltningen föreslår ett av nedan uppräknade alternativ till beslut:

1. Avyttring genom försäljning - med fri provningsrätt
2. Behålla fastigheten och hyra ut externt
3. Rivning

Sammanfattning av ärendet

Fastigheten Linden 15 inrymmer idag förskola samt hyreslägenheter. Barnkultur- och utbildningsförvaltningen har sagt upp sitt hyresavtal och kommer att lämna fastigheten i höst.

Lokalstyrgruppen har diskuterat eventuella framtida behov av fastigheten men ingen verksamhet ser något behov av dessa lokaler.

Själva fastigheten är 5 200 kvadratmeter och byggnaden har en bruksarea på 614 kvadratmeter. Detaljplanen anger ändamålet allmänt.

Bokförda värdet på fastigheten per den sista april är 75 711 kronor och det taxerade värdet är 968 000 kronor.

Årshyran för den del som barn-, kultur och utbildningsförvaltningen lämnar är 315 750 kronor för år 2025. De två lägenheterna som finns i byggnaden har privata hyresgäster.

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Teknik- och serviceförvaltningen, Karin Stierna

Beslutsunderlag

Karta över fastigheten

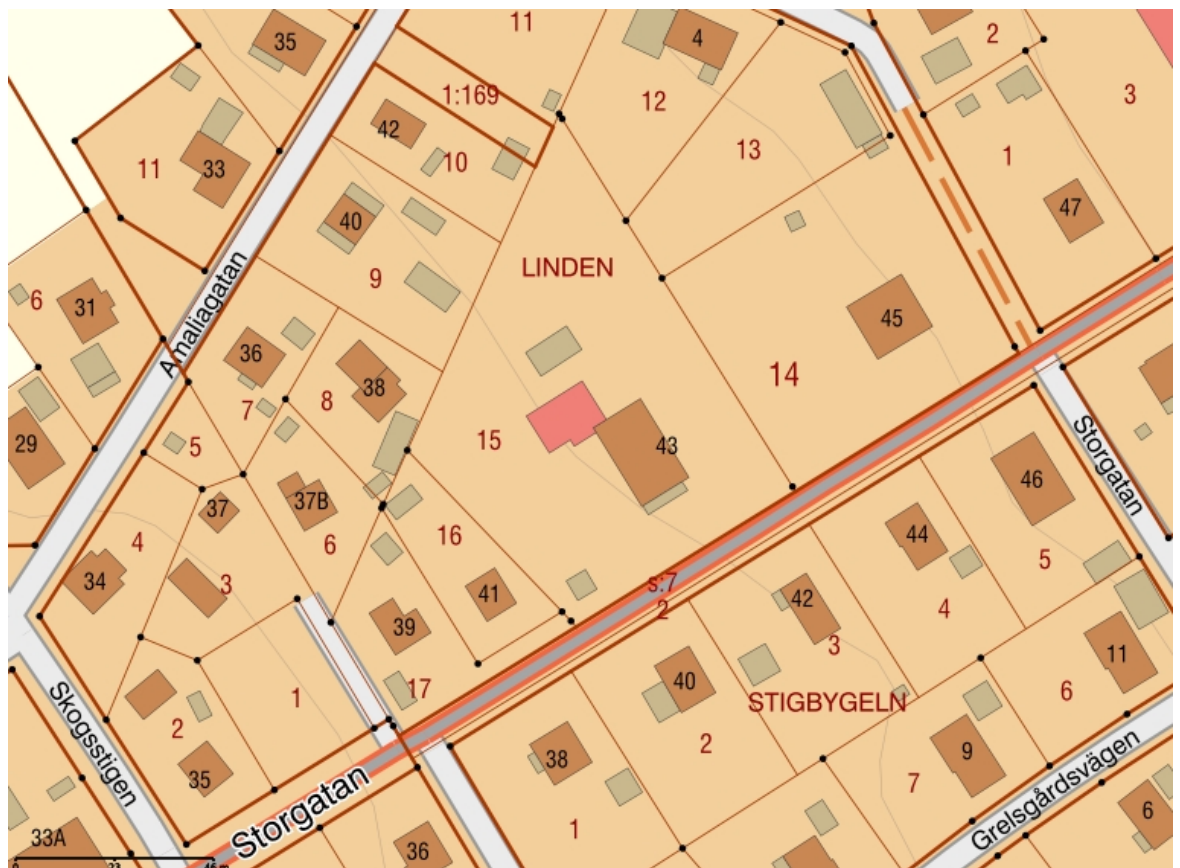
Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Teknik- och serviceförvaltningen, Karin Stierna

Beslut skickas till

Teknik- och serviceförvaltningen, Karin Stierna

Teknik- och serviceförvaltningen, Richard Persson

Karta över Strömsund Linden 15, Lindbergsbacken.

den 16 september 2025

Diarienummer KPR.2024.662

§ 152 Information om önskemål om sittplats efter promenadvägen till Ulriksfors

Richard Persson, förvaltningschef teknik- och serviceförvaltningen samt Mikael Ehre, teknik- och serviceförvaltningen informerar om aktuella status i önskemålet om sittplats efter promenadvägen Ulriksfors.

Teknik- och serviceförvaltningen utreder vidare i samråd med Trafikverket.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet besluta att ta del av informationen.

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet tar del av informationen.

Riktlinje gällande personalföreträdare i nämnder

Innehållsförteckning

Personalföreträdare i nämnder	1
Hur personalföreträdare utses	1
Personalföreträdarnas närvaro- och yttranderätt	2
Personalföreträdarnas befogenheter	3
Rätt till information och tystnadsplikt	3
Kallelse och sammanträdes protokoll	3
Beslutens giltighet	4
Jäv	4
Ersättning	4

Personalföreträdare i nämnder

Personalföreträdare i nämnder regleras i 7 kapitlet 10- 18 §§ kommunallagen (2017:725). En personalföreträdare är en företrädare för de anställda i de ärenden där det finns behov av medbestämmande från personalens sida. Genom partssammansatta organ ges de anställda möjligheter till inflytande och insyn i ärenden som rör förhållandet mellan kommun som arbetsgivare och dess anställda. Personalföreträdarna ska fungera som ombud för alla medarbetare i kommunen.

Hur personalföreträdare utses

Det är de lokala arbetstagarorganisationerna som kommunen har kollektivavtal med som utser och entledigar personalföreträdare. I första hand ska personalföreträdare utses bland de som är anställda inom nämndens verksamhetsområde och enbart de som är anställda i kommunen kan bli utsedd. Annan anställd får i kommunen utses till personalföreträdare om särskilt skäl finns. Samråd ska ske med nämnden innan möjlighet utnyttjas om arbetsorganisationen vill utse en personalföreträdare som inte är anställd i den enskilda nämndens

verksamhetsområde. Personalföreträdarna utses av arbetsorganisationerna men representerar dem inte.

Högst 3 personalföreträdare och en ersättare för var och en får finnas för varje nämnd.

Vid början av varje mandatperiod samt om förändringar sker under tiden ska de arbetsorganisationer som utsett personalföreträdarna i nämnderna, meddela respektive nämnd samt HR vilka som har utsetts. Mandatperioden är densamma som för ledamöter i nämnden.

Om en arbetsorganisation entledigar en personalföreträdare ska detta meddelas snarast till aktuella nämnden och till HR, kommunledningsförvaltningen.

Personalföreträdarnas närvaro- och yttranderätt

Personalföreträdare har närvarorätt vid nämnders sammanträden.

Närvarorätten gäller även sammanträden med de gemensamma nämnderna Strömsunds kommun samverkar och är huvudman för. Med nämnder avses organ som har förvaltnings- och verkställighetsuppgifter.

Närvarorätt gäller inte vid sammanträde med kommunstyrelsen och nämndernas utskott och beredningar. Även i revisorernas sammanträden, patientnämnder, valnämnder och överförmyndarnämnder gäller inte närvarorätt för personalföreträdarna.

Personalföreträdarna har rätt att närvara vid en nämnds behandling av ärenden som rör förhållande mellan kommun som arbetsgivare och dess anställda. Närvarorätten är alltså begränsad till ärenden där det typiskt sett finns behov av medbestämmande från personalens sida. Om nämnden i särskilda fall medger det får personalföreträdare närvara även vid behandling av andra ärenden. En generell utvidgning är dock inte tillåtet.

Ärenden som är undantagen personalföreträdarnas närvarorätt enligt 7 kapitlet 14 § kommunallagen (2017:725) är:

- Ärenden som avser myndighetsutövning av enskild, såvida ärendet inte rör en obestämd krets av enskilda.
- Förhandlingar med en arbetsorganisation

- Uppsägning av kollektivavtal
- Arbetskonflikter
- Rättstvister mellan kommunen och en arbetsorganisation,
- Ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster

Typiska ärenden som rör förhållandet mellan kommun som arbetsgivare och dess anställda är nämndens organisationsfrågor och budget. Ärenden som inte rör förhållandet mellan kommun som arbetsgivare och dess anställda är till exempel fastighetsöverlåtelser, fördelning av platser i tomtkö och andra beslut som hänger samman med kommunens mark- och fastighetspolitik, fördelning av bidrag till studie- och fritidsorganisationer.

Personalföreträdarnas befogenheter

Personalföreträdarna har rätt att närvara och yttra sig i nämndens överläggningar på samma sätt som nämndens ledamöter. Däremot har personalföreträdare inte rätt att framställa förslag, delta i besluten eller att få sin mening antecknad i protokollet. Personalföreträdare har dock ingen skyldighet att närvara vid nämndens sammanträden.

Rätt till information och tystnadsplikt

Personalföreträdare har rätt att från nämnden få den information de behöver för sin verksamhet. Nämnden är alltså skyldig att lämna upplysningar till personalföreträdarna dock med iakttagande av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Tystnadsplikt kan åläggas personalföreträdarna. Med tillämpning av 10 kapitlet 14 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) kan nämnden i varje enskilt fall göra en prövning om förbehåll måste ställas upp när information lämnas till personalföreträdarna.

Kallelse och sammanträdetts protokoll

Enligt 7 kapitlet 18 § kommunallagen (2017:725) ska anmälda personalföreträdare bli kallad på samma sätt som gäller för ledamöterna i respektive nämnd. Ersättarna ska endast kallas när de ska tjänstgöra som personalföreträdare. Det bör framgå i kallelsen vid vilka ärenden som personalföreträdarna har rätt att närvara vid.

De ärenden som ordföranden i nämnden anser rör förhållandet mellan kommun som arbetsgivare och dess anställda bör grupperas tillsammans i föredragningslistan så att personalföreträdarna slipper gå ut och in i sammanträdet. Dessa ärenden kan avgöras i en följd.

I protokollet ska närvarande personalföreträdare protokollföras.

Beslutens giltighet

Enligt 7 kapitlet 19 § kommunallagen (2017:725) är lagligheten av beslut fattade vid ett sammanträde inte beroende av att personalföreträdarna inte har kallats till sammanträdet. Det vill säga, en utebliven kallelse till personalföreträdare medför inte grund att upphäva ett beslut.

Jäv

Vid frågor om jävsregler så regleras det i 6 kapitlet 28-32 §§ kommunallagen (2017:725). Jävsreglerna gäller även för personalföreträdare och ska tillämpas tillsammans med 7 kapitlet 17 § kommunallagen (2017:725).

Ersättning

Ledighet med lön utges för den tid som personalföreträdaren deltar i sammanträden.

den 16 september 2025

Diarienummer KS.2024.394

§ 149 Information om upprättande av riktlinje avseende personalföreträdare i politiska nämnder

Carina Wiik, kommunledningsförvaltningen informerar om arbetet med upprättande av riktlinje avseende personalföreträdare i politiska nämnder.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet besluta att ta del av informationen.

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet tar del av informationen.

Diarienummer TSF.2025.447

Trafik och boendesituation Sikås V 344

Förvaltningens förslag till beslut

Skrivelse till kommunstyrelsen anses besvarat

Beskrivning av ärendet

Sikås byförening genom Staffan Sjöholm har skickat in till kommunstyrelsen en skrivelse gällande trafiksituationen genom Sikås väg 344.

Brevskrivaren redogör för en trafiksituation genom Sikås som har försämrats under de senaste åren och uppmanar kommunen att samverka med Trafikverket för att förbättra boendemiljön för Sikåsborna.

Sammanfattning av svar på skrivelsen

På väg 344 är Trafikverket ansvarig väghållare.

Strömsunds kommun har tagit kontakt med Trafikverket gällande de skrivna synpunkterna. Vidare har Strömsunds kommun fört dialog med ansvariga för vägunderhållet och tagit del av Trafikverkets planering för innevarande höst vilket avser ny asfalt längs V 344, genom Sikås. I samband med detta har man diskuterat hastighetsdämpande åtgärder såsom målning av asfalt. I övrigt svarar Trafikverket att det redan är planlagt åtgärder för några år framåt i den regionala planen.

Strömsunds kommun har också gjort en skrivelse till Regionen gällande medel för att göra en utredning om randbebyggelse genom Sikås och eventuell åtgärd. Regionen har meddelat att de har skrivit in Sikås i sin sammanställning för respektive kommun för trafiksäkerhetsåtgärder i kommande transportplan. Prioritering och ekonomi är inte planlagt ännu.

Bilagor

Trafik Sikås mejl

Svar på skrivelse

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Teknik- och serviceförvaltningen, Mikael Ehre

Beslut skickas till

Teknik- och serviceförvaltningen, Mikael Ehre

Ämne: Meddelande angående Kommunstyrelsen

Meddelande:

Ärende: Trafik- och boendesituation

Boendemiljön och trafiksäkerheten utmed vägen i är under all kritik. Då vägen breddades, någon gång under 60-talet, kom vägen att hamna närmare husen. Då var det säkert inga problem, men idag är situationen en helt annan, mycket högre trafikflöde och högre hastigheter.

Vägen genom byn är i princip en enda lång raksträcka utan naturliga vägförhållanden som håller ner hastigheten. Trafiken är en blandning av tung yrkestrafik och annan yrkestrafik samt privatbilism. Trafikbelastningen är definitivt inte glesbygdslik. I byn är högsta tillåtna hastighet 50 km/h men flertalet trafikanter, såväl privat- som yrkestrafikanter, kör betydligt fortare än så. Detta, i kombination med att många visar brist på hänsyn till personer som befinner sig intill och på vägen, gör det direkt livsfarligt för boende i byn och inte minst för barnen då t.ex. skolbussen stannar utmed vägen. Det är uppenbart att det har utvecklats ett trafikbeteende som är en konsekvens av avsaknad av hastighetsdämpande åtgärder och återkommande hastighetskontroller. Det råder helt enkelt en "vilda västern" mentalitet i trafiken.

I ett av husen, beläget i korsningen mellan väg 344 och vägen mot Raftsjöhöjden, bedrivs det butik och café, Freja butik & café. Huset ligger ca en meter från vägen. I byn finns det ytterligare fyra hus där vägen går strax utanför husväggen, ca 2 - 3 meter. Övriga hus som ligger utmed vägen har sina utfarter direkt ut på vägen. I en del av dessa hus bor det barnfamiljer.

Utöver den uppenbara trafikfara som de höga hastigheterna orsakar, uppstår även trafikbuller och vibrationer som påverkar boendemiljön för fastigheterna utmed vägen.

Att polisen genomför tillfälliga hastighetskontroller, det ska tilläggas att det sker väldigt sällan för att inte säga nästan aldrig, är inte en långsiktig lösning på problemet.

Det bör rimligtvis ligga i kommunens intresse att trafiken regleras på ett sådant sätt att boendemiljön påverkas så lite som möjligt samt att det är säkert för alla som färdas i trafiken eller vistas i närheten av vägen.

Sikås Byförening anser därför att Strömsunds kommun, i samarbete med Trafikverket eller på egen hand, måste agera med åtgärder som har en dämpande effekt på hastigheten. Våra förslag är, i prioritetsordning, 1) hastighetskameror, 2) fysiska hinder, 3) fler 50-skyltar. Dessutom bör befintlig hastighetsskylt, från Hammerdal räknat, flyttas längre bort i riktning mot Hammerdal. Med någon av dessa åtgärder kan förhoppningsvis trafiksituationen och boendemiljön i Sikås både bli bättre och tryggare.

Vi har hört att vägen till Raftsjöhöjden och vidare till Gåxsjö ska asfalteras, om det stämmer vet vi inte. Om det stämmer vore det väldigt lägligt att passa på och genomföra åtgärder, när allt finns på plats, för att förbättra trafiksituation Sikås

Vänliga hälsningar

Sikås byförening gm Staffan Sjöholm

Namn:

Staffan Sjöholm /Sikås Byförening

E-postadress:

staffan.sjoholm@gmail.com

Telefonnummer:

0705640458

Sida: Kommunstyrelsen

Länk: <https://www.stromsund.se/605.html>

Teknik- och serviceärenden

Mikael Ehre
Gatu/Parkansvarig-och markansvarig
mikael.ehre@stromsund.se

Trafik och boendesituation Sikås V 344

Sikås byförening genom Staffan Sjöholm har skickat in till kommunstyrelsen en skrivelse gällande trafiksituationen genom Sikås väg 344

Sammanfattning från inskickad skrivelse

Boendemiljön och trafiksäkerheten utmed vägen i är under all kritik. Då vägen breddades, någon gång under 60-talet, kom vägen att hamna närmare husen. Då var det säkert inga problem, men idag är situationen en helt annan, mycket högre trafikflöde och högre hastigheter.

Vägen genom byn är i princip en enda lång raksträcka utan naturliga vägförhållanden som håller ner hastigheten. Trafiken är en blandning av tung yrkestrafik och annan yrkestrafik samt privatbilism. Trafikbelastningen är definitivt inte glesbygdslig. I byn är högsta tillåtna hastighet 50 km/h men flertalet trafikanter, såväl privat- som yrkestrafikanter, kör betydligt fortare än så. Detta, i kombination med att många visar brist på hänsyn till personer som befinner sig intill och på vägen, gör det direkt livsfarligt för boende i byn och inte minst för barnen då t.ex. skolbussen stannar utmed vägen. Det är uppenbart att det har utvecklats ett trafikbeteende som är en konsekvens av avsaknad av hastighetsdämpande åtgärder och återkommande hastighetskontroller. Det råder helt enkelt en "vilda västern" mentalitet i trafiken.

I ett av husen, beläget i korsningen mellan väg 344 och vägen mot Raftsjöhöjden, bedrivs det butik och café, Freja butik & café. Huset ligger ca en meter från vägen. I byn finns det ytterligare fyra hus där vägen går strax utanför husväggen, ca 2 - 3 meter. Övriga hus som ligger utmed vägen har sina utfarter direkt ut på vägen. I en del av dessa hus bor det barnfamiljer.

Utöver den uppenbara trafikfara som de höga hastigheterna orsakar, uppstår även trafikbuller och vibrationer som påverkar boendemiljön för fastigheterna utmed vägen.

Teknik- och serviceförvaltningen

Att polisen genomför tillfälliga hastighetskontroller, det ska tilläggas att det sker väldigt sällan för att inte säga nästan aldrig, är inte en långsiktig lösning på problemet.

Det bör rimligtvis ligga i kommunens intresse att trafiken regleras på ett sådant sätt att boendemiljön påverkas så lite som möjligt samt att det är säkert för alla som färdas i trafiken eller vistas i närheten av vägen.

Sikås Byförening anser därför att Strömsunds kommun, i samarbete med Trafikverket eller på egen hand, måste agera med åtgärder som har en dämpande effekt på hastigheten. Våra förslag är, i prioritetsordning, 1) hastighetskameror, 2) fysiska hinder, 3) fler 50-skyltar. Dessutom bör befintlig hastighetsskylt, från Hamnerdal räknat, flyttas längre bort i riktning mot Hamnerdal. Med någon av dessa åtgärder kan förhoppningsvis trafiksituationen och boendemiljön i Sikås både bli bättre och tryggare.

Svar på skrivelse

På väg 344 är inte Strömsunds kommun väghållare utan trafikverket.

Strömsunds kommun har tagit kontakt med trafikverket gällande de skrivna synpunkterna, även trafikverket har tidigare blivit kontaktade av Sikås byförening enligt trafikverket i samma ärende. Strömsunds kommun har fört dialog med ansvariga för underhåll av vägen, denna höst belägger man ny asfalt längs V 344 och genom Sikås, man ska undersöka från trafikverket om man kan måla asfalten så att det ger en hastighetsdämpande åtgärd. I övrigt svarar trafikverket att det krävs pengar i regionala planen för åtgärd där det redan är planlagt åtgärder för några år framåt i planen.

Men kommunen har gjort en skrivelse till regionen gällande medel för att göra en utredning om randbebyggelse genom Sikås och eventuell åtgärd, regionen har meddelat att de har skrivit in Sikås i sin sammanställning för respektive kommun för trafiksäkerhetsåtgärder i kommande transportplan, men prioritering och ekonomi är inte planlagt ännu.

den 16 september 2025

Diarienummer TSF.2025.447

§ 154 Trafik - och boendesituation Sikås V344

Mikael Ehls, teknik- och serviceförvaltningen, föredrar ärendet

Beskrivning av ärendet

Sikås byförening genom Staffan Sjöholm har skickat in till kommunstyrelsen en skrivelse gällande trafiksituationen genom Sikås väg 344.

Brevskrivaren redogör för en trafiksituation genom Sikås som har försämrats under de senaste åren och uppmanar kommunen att samverka med Trafikverket för att förbättra boendemiljön för Sikåsborna.

Förvaltningens förslag till beslut

Skrivelse till kommunstyrelsen anses besvarad.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse - Svar på skrivelse trafiksituation genom Sikås V344

Trafik Sikås mejl

Svar på skrivelse trafiksituation genom Sikås V344

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta avge upprättat förslag till svar.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Avge upprättat förslag till svar

Diarienummer TSF.2025.443

Investeringsäskande för åtgärder på fastigheten Hammerdal 4:44, Ydströms, samt årlig driftskostnad för fastigheten

Förvaltningens förslag till beslut

1. Investering avseende tak och del av fasaden på fastigheten Hammerdal 4:44 till en summa av 445 000 kronor.
2. Finansiering sker ur kommunstyrelsens ospecificerade investeringspott för 2025.
3. Den årliga driftkostnaden bekostas av kommunstyrelsen genom ett hyresavtal som upprättas mellan kommunstyrelsen och fastighetsenheten.

Beskrivning av ärendet

Enligt tidigare beslut ska fastigheten Hammerdal 4:44, kallad Ydströms, inte avyttras. En byggnad på fastigheten är i akut behov av renovering, då det i dagsläget finns ett större hål i taket som endast är provisoriskt lagat. För att undvika ytterligare skador på fastigheten krävs ett takbyte. Även underhåll av fasaden är eftersatt och bör åtgärdas omgående.

Beräknad kostnad för takbytet är 365 000 kronor exklusive mervärdesskatt. Kostnad för målning inklusive byte av vissa brädor är 80 000 kronor exklusive mervärdesskatt.

Den årliga driftkostnaden för fastigheten är beräknad till cirka 50 000 kronor. I den kostnaden ingår inte underhåll.

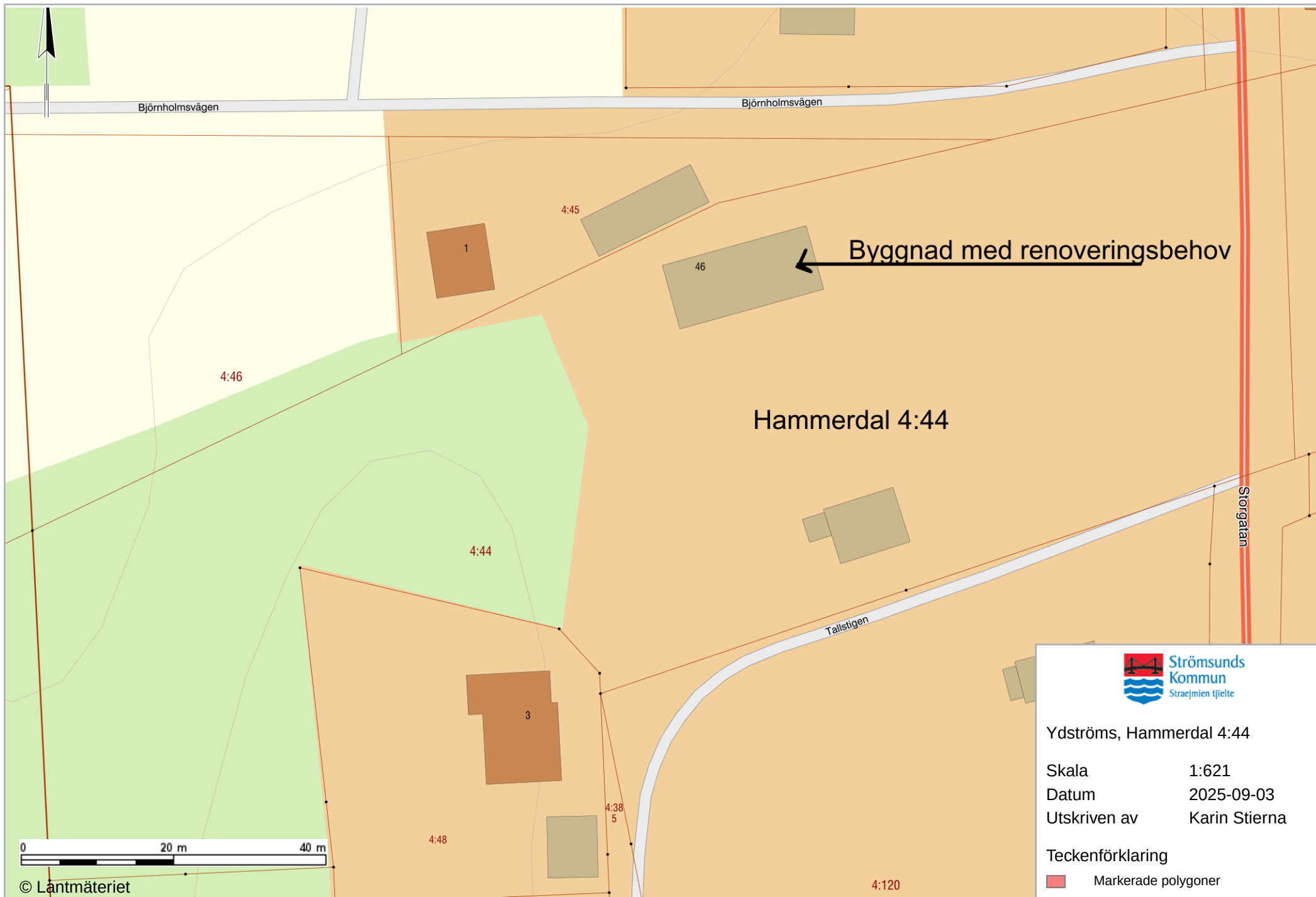
Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Teknik och serviceförvaltningen , Mikael Ehre

Beslut skickas till

Teknik och serviceförvaltningen, Mikael Ehre

Kommunledningsförvaltningen, ekonomi.

den 16 september 2025

Diarienummer TSF.2025.443

§ 153 Investeringsäskande för åtgärder på fastighet Hammerdal 4.44 Ydströms

Richard Persson, Karin Stierna samt Mikael Ehrs, samtliga från teknik- och serviceförvaltningen, föredrar ärendet.

Beskrivning av ärendet

Enligt tidigare beslut ska fastigheten Hammerdal 4:44, kallad Ydströms, inte avyttras. En byggnad på fastigheten är i akut behov av renovering, då det i dagsläget finns ett större hål i taket som endast är provisoriskt lagat. För att undvika ytterligare skador på fastigheten krävs ett takbyte. Även underhåll av fasaden är eftersatt och bör åtgärdas omgående.

Beräknad kostnad för takbytet är 365 000 kronor exklusive mervärdesskatt. Kostnad för målning inklusive byte av vissa brädor är 80 000 kronor exklusive mervärdesskatt.

Den årliga driftkostnaden för fastigheten är beräknad till cirka 50 000 kronor. I den kostnaden ingår inte underhåll.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Investering avseende tak och del av fasaden på fastigheten Hammerdal 4:44 till en summa av 445 000 kronor.
2. Finansiering sker ur kommunstyrelsens ospecificerade investeringspott för 2025.
3. Den årliga driftkostnaden bekostas av kommunstyrelsen genom ett hyresavtal som upprättas mellan kommunstyrelsen och fastighetsenheten.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse - Äskande om finansiering av fastighet Hammerdal 4:44 Ydströms

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

den 16 september 2025

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

1. Investering avseende tak och del av fasaden på fastigheten Hammerdal 4:44 till en summa av 445 000 kronor.
2. Finansiering sker ur kommunstyrelsens ospecificerade investeringspott för 2025.
3. Den årliga driftskostnaden bekostas av kommunstyrelsen genom ett hyresavtal som upprättas mellan kommunstyrelsen och fastighetsenheten.

Diarienummer TSF.2025.503

Uppsägning av nyttjanderättsavtal med Landöns vänner

Förvaltningens förslag till beslut

Nyttjanderättsavtalet på Ströms-Näset 1:165 med Landöns vänner sägs upp innan den 1 November 2025.

Ett nytt nyttjanderättsavtal på fem år med möjlighet till förlängning upprättas för den del där odlingslotten på 250 kvadratmeter finns.

Beskrivning av ärendet

Landöns vänner har ett 10-årigt nyttjanderättsavtal med Strömsunds kommun på Landön. Avsikten med nyttjanderätten var bland annat att bedriva verksamhet med odling, skapa en skogsslinga med information om Norra Jämtlands natur och kultur och med det förenlig verksamhet.

Strömsunds kommun har flertalet gånger blivit kontaktade av medborgare om att Landön inte underhålls. I avtalet finns det angivet att området alltid ska hållas i vårdat skick. Strömsunds kommuns representanter har träffat ansvariga för Landöns vänner för att diskutera underhållet av arrendestället i syfte att hålla det i vårdat skick enligt avtal. De framför dock att de inte har den ekonomiska möjligheten längre utan vill att kommunen ansvarar för att hålla området i vårdat skick.

Teknik- och serviceförvaltningen föreslår därför att arrendet sägs upp i enlighet med vad som finns angivet i avtalet. Om Landöns Vänner så önskar kan ett nytt avtal upprättas men då endast omfattande det område som brukas för odlingsområde. Förslagsvis skrivs det på fem år med möjlighet till förlängning.

Beslutsunderlag

Nyttjanderättsavtal

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Teknik- o serviceförvaltningen , Mikael Ehrh

Beslut skickas till

Teknik- o serviceförvaltning, Mikael Ehrh

Nyttjanderättsavtal

Jordägare

1.
Strömsund kommun genom
dess kommunstyrelse.
Box 500
833 24 STRÖMSUND

Nyttjanderätts- havaren

802502-2594 Landöns Vänner
C/O Maja Ramström
Risselåsvägen 61
833 93 Strömsund

Upplåtet område

Fastighetsägaren (jordägare) medger att nyttjanderättshavaren (nyttjare) på fastigheten Ströms-Näset 1:165 får anlägga odlingslotter samt utveckla området för friluftssändamål ex skogsslinga och grillplats. Området är markerat på bifogad karta.

Ändamål

2.
Upplåtelsen sker för att på området bedriva aktiviteter som ex odlingslotter, skapande av skogsslinga med information om Norra Jämtlands natur o kultur och med det förenlig verksamhet.
På området får inte bedrivas verksamhet som strider mot det angivna ändamålet.
Allmänheten har fritt tillträde till området.
Nyttjaren får inte utan jordägarens skriftliga samtycke uppföra byggnader eller ytterligare anläggningar på området.

Nyttjaren är skyldig att följa gällande hälsoskydds- och miljöskyddslagstiftning. Nyttjaren svarar för de kostnader som kan föranledas av de åtgärder som kan påfordras enligt denna lagstiftning.

Avgift

3.
Upplåtelsen är avgiftsfri

Upplåtelse	4. Upplåtelsen utgör en tid om 10 år räknat från tillträdesdagen, som är 2016-11-01. Upplåtelsen förlängs med 5 år i sänder om inte uppsägning sker senast 12 månader före upplåtelsens utgång Om avtalet eller verksamheten upphör åligger det nyttjaren att återställa området till ursprungligt skick.
Upplåtelse i andra Hand	5. Nyttjaren får inte utan jordägarens skriftliga samtycke upplåta nyttjanderätten till någon del av området.
Förbud mot Upplåtelse	6. Nyttjaren får inte utan jordägarens skriftliga samtycke överlåta upplåtelsen eller annars sätta annan i sitt ställe.
Områdets skick	7. Området upplåts i det skick det befinns på tillträdesdagen. Nyttjaren är skyldig att alltid hålla området i ett vårdat skick.
Avträdesersättning	10. Nyttjaren har inte rätt till avträdesersättning då upplåtelsen upphör.
Inskrivnings-Förbud	11. Arrenderätten får inte inskrivas.
Försäkring	12. Nyttjaren är skyldig att teckna och vidmakthålla en ansvarsförsäkring för sin verksamhet.
Twister	13. Twister i anledning av detta förhållande skall avgöras i allmän domstol i Östersund.

**Särskild
Anmärkning**

14.
Parterna är överens om att nyttjaren inte har rätt till ersättning med anledning av upplåtelsens upphörande. Nyttjaren har alltså ingen s.k. indirekt besittningsskydd.

Kontraktsexemplar

Detta avtal har upprättats i två exemplar, av vilka jordägaren och nyttjanderättshavaren tagit var sitt.

Underskrifter

Strömsund 2016-11-25

Strömsund 2016-11.....

.....
För Strömsunds kommun
Karin Stierna

.....
För Landöns Vänner
Maja Ramström

Strömsunds
Kommun
Sträjmien tjelte

Miljö- och byggavdelningen

MYNDIGHETSBEKED
Tjänsteanteckning

2018-05-30

Besked nr: 2018.0603

Fastighetsbeteckning

STRÖMS-NÄSET 1:165

Adress

RISSELÅSVÄGEN 61

Namn

LANDÖNS VÄNNER

Postadress

833 93 STRÖMSUND

Myndighetsbesked avseende sökt strandskyddsdispens på fastigheten Ströms-Näset 1:165

Landöns vänner har den 22 maj 2018 ansökt om dispens från strandskyddet för att få uppföra en mindre brygga på fastigheten Ströms-Näset 1:165. Syftet med anläggningen är att öka tillgängligheten för friluftslivet på Landön, som en del i ett Läderprojekt. Bryggan kommer att uppföras på den plats som idag används av allmänheten för bad.

Miljö- och byggnämnden finner att det inte behövs dispens från strandskyddet, då syftet med åtgärden är att öka tillgängligheten på platsen för allmänheten. Nämnden anser vidare att växt och djurlivet inte kommer att påverka i nämnvärd utsträckning, då platsen redan idag är en väl etablerad badplats.

Kopia till

Strömsunds kommun, Box 500, 83324 Strömsund

STRÖMSUNDS KOMMUN
Miljö- och byggavdelningen

Anders Bergman

Miljö- och byggchef

0670-163 79

Strömsunds Kommun

Storgatan 15 • Box 500 • 833 24 Strömsund • E-post miljöbygg@stromsund.se
Telefon 0670-163 90 • Telefax 0670-164 21 • Bankgiro 991-1918

den 16 september 2025

Diarienummer TSF.2025.503

§ 155 Uppsägning av nyttjanderättsavtal med Landöns vänner

Richard Persson, Karin Stierna samt Mikael Ehre, samtliga från teknik- och serviceförvaltningen föredrar ärendet. Övriga deltagare Anna Backman-Wikström, framtids- och utvecklingsförvaltningen.

Beskrivning av ärendet

Landöns vänner har ett 10-årigt nyttjanderättsavtal med Strömsunds kommun på Landön. Avsikten med nyttjanderätten var bland annat att bedriva verksamhet med odling, skapa en skogsslinga med information om Norra Jämtlands natur och kultur och med det förenlig verksamhet.

Strömsunds kommun har flertalet gånger blivit kontaktade av medborgare om att Landön inte underhålls. I avtalet finns det angivet att området alltid ska hållas i vårdat skick. Strömsunds kommuns representanter har träffat ansvariga för Landöns vänner för att diskutera underhållet av arrendestället i syfte att hålla det i vårdat skick enligt avtal. De framför dock att de inte har den ekonomiska möjligheten längre utan vill att kommunen ansvarar för att hålla området i vårdat skick.

Teknik- och serviceförvaltningen föreslår därför att arrendet sägs upp i enlighet med vad som finns angivet i avtalet. Om Landöns vänner så önskar kan ett nytt avtal upprättas men då endast omfattande det område som brukas för odlingsområde. Förslagsvis skrivs det på fem år med möjlighet till förlängning.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Nyttjanderättsavtalet på Ströms-Näset 1:165 med Landöns vänner sägs upp innan den 1 november 2025.
2. Ett nytt nyttjanderättsavtal på fem år med möjlighet till förlängning upprättas för den del där odlingslotten på 250 kvadratmeter finns.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse - uppsägning av nyttjanderättsavtal med Landöns vänner

den 16 september 2025

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet besluta:

1. Nyttjanderättsavtalet på Ströms-Näset 1:165 med Landöns vänner sägs upp innan den 1 november 2025.
2. Ett nytt löpande nyttjanderättsavtal med uppsägningstid på 1 år upprättas för den del där odlingslotten på 250 kvadratmeter finns.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

1. Nyttjanderättsavtalet på Ströms-Näset 1:165 med Landöns vänner sägs upp innan den 1 november 2025.
2. Ett nytt löpande nyttjanderättsavtal med uppsägningstid på 1 år upprättas för den del där odlingslotten på 250 kvadratmeter finns.

Diarienummer KS.2024.283

Försäljning av del av Strömsund Backe 1:168

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut.

1. Förvaltningen föreslår att del av Backe 1:168 avstyckas och säljs till Fjällsjö Framtid till en summa på 250 000 kronor. Servicebyggnad ingår.
2. Köparen ansvarar för lagfarts- och förrättningskostnaderna.

Sammanfattning av ärendet

Representanter för olika föreningar i Backe har under en längre tid fört en dialog med Strömsunds kommun om ett övertagande av Backe Camping. Backe IF har sedan 70-talet arrenderat Backe camping och skött verksamheten där.

Förslaget nu är att del av fastigheten motsvarande cirka 10 000 kvadratmeter styckas av och säljs till Fjällsjö Framtid. I försäljningen ingår även den servicebyggnad som byggdes av Strömsunds kommun men på mark som ägs av Backe IF.

Campingområdet består av nio stugor i varierande storlek och skick samt en oisolerad omklädningsbyggnad kopplad till badet. Området inklusive byggnaderna och servicebyggnaden är värderat till 250 000 kronor med ett bedömt värdeintervall mellan 238 000 kronor och 263 000 kronor.

Strömsunds kommun har inget bokfört värde på fastigheten eller servicebyggnaden. Fastigheten är en specialenhet och har därmed inget taxerat värde.

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Teknik- och serviceförvaltningen, Karin Stierna

Beslutsunderlag

Karta över fastigheten

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Teknik- och serviceförvaltningen, Karin Stierna

Beslut skickas till

Teknik- och serviceförvaltningen, Karin Stierna

Teknik- och serviceförvaltningen, Richard Persson

den 16 september 2025

Diarienummer KS.2024.283

§ 157 Förfrågan från Fjällsjö Framtid om övertagande av campingen i Backe

Sammanfattning av ärendet

Representanter för olika föreningar i Backe har under en längre tid fört en dialog med Strömsunds kommun om ett övertagande av Backe Camping. Backe IF har sedan 70-talet arrenderat Backe camping och skött verksamheten där.

Förslaget nu är att del av fastigheten motsvarande cirka 10 000 kvadratmeter styckas av och säljs till Fjällsjö Framtid. I försäljningen ingår även den servicebyggnad som byggdes av Strömsunds kommun men på mark som ägs av Backe IF.

Campingområdet består av nio stugor i varierande storlek och skick samt en oisolerad omklädningsbyggnad kopplad till badet. Området inklusive byggnaderna och servicebyggnaden är värderat till 250 000 kronor med ett bedömt värdeintervall mellan 238 000 kronor och 263 000 kronor.

Strömsunds kommun har inget bokfört värde på fastigheten eller servicebyggnaden. Fastigheten är en specialenhet och har därmed inget taxerat värde.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut.

1. Förvaltningen föreslår att del av Backe 1:168 avstyckas och säljs till Fjällsjö Framtid till en summa på 250 000 kronor. Servicebyggnad ingår.
2. Köparen ansvarar för lagfarts- och förrättningskostnaderna.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse Försäljning av del av Backe 1:168

Tänkt område karta

den 16 september 2025

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta:

1. Förvaltningen föreslår att del av Backe 1:168 avstyckas och säljs till Fjällsjö Framtid till en summa på 250 kronor. Servicebyggnad ingår.
2. Köparen ansvarar för lagfarts- och förrättningskostnaderna.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

1. Förvaltningen föreslår att del av Backe 1:168 avstyckas och säljs till Fjällsjö Framtid till en summa på 250 kronor. Servicebyggnad ingår.
2. Köparen ansvarar för lagfarts- och förrättningskostnaderna.

Diarienummer MEDB.2025.350

Medborgarförslag om busskort för gymnasieelever (subventionerat ungdomskort)

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelse beslut.

Medborgarförslaget anses besvarat.

Beskrivning av ärendet

Ett medborgarförslag inkom den 3 juni 2025 om busskort för gymnasieelever, ett så kallat subventionerat ungdomskort. Förslaget anhängiggjordes 11 juni. Förslagsställaren vill att kommunen ska erbjuda alla gymnasieelever, oavsett studieort inom länet, ett subventionerat ungdomskort där föräldrar betalar en viss avgift i slutet på varje termin.

I av kommunfullmäktige beslutad budget för 2026 finns medel för ungdomskort för samtliga barn och ungdomar mellan 6 och 19 år i kommunen. I beslut om de så kallade vindkraftsmedlen den 24 juni 2025 i kommunstyrelsen avsattes medel för att påbörja detta redan under hösten 2025. Administration pågår och utgångspunkten är att ungdomskorten görs gällande från den 1 oktober 2025.

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Framtids- och utvecklingsförvaltningen, Anna Backman Wikström

Beslut skickas till

Framtid- och utvecklingsförvaltningen, Anna Backman Wikström
Förslagsställaren

Medborgarförslag

Signeringsunderlag

✓1. Inlämnat av

Inlämnat av

Förnamn

Efternamn

✓2. Förslag

Rubrik på medborgarförslaget

busskort gymnasiet (subventionerat ungdomskort)

Ditt förslag

Beskriv ditt förslag så utförligt du kan, ge ditt förslag till beslut som du vill se att kommunfullmäktige beslutar.

Ju mindre kompletteringar som behövs i efterhand ju fortare kan du få ett besked om ditt förslag.

Jag vet att det varit och är diskussion angående busskort till gymnasieelever som både studerar i och utanför kommunen. De som studerar utanför får nu bekosta sina resor själva, och om det är så att de även bor på annan ort då man bara har rätt till ett stöd från kommunen antingen som inackorderingsstöd eller stöd för resor. Eleverna från denna kommun och som studerar på Hjalmarströmerskolan får ju sen bara tillgång till elevkortet som ger en begränsning i resandet medan de elever från andra kommuner i länet får tillgång till ungdomskortet som ger mycket större frihet (de får ju även åka tåg inom länet på kortet).

Mitt förslag är att kommunen erbjuder alla sina gymnasieelever oavsett studieort inom länet ett ungdomskort men ett subventionerat sådant då man som förälder betalar en viss summa varje månad. Denna lösning har Jämtlands gymnasium för sina elever från just Strömsund kommun, avgiften är då 120:-/ månad som betalas i slutet av varje termin.

På detta sätt kan de familjer som vill och som har ungdomar som studerar i kommunen "uppgradera" sitt busskort samtidigt som kommunen inte behöver stå för hela kostnaden för busskortet och att alla elever från kommunen oavsett vart dom väljer att studera eller vart dom bor har möjligheten att nyttja detta erbjudande för som det är nu antar jag att det redan budgeteras för att de flesta elever ändå ska gå gymnasiet i Strömsund och då behöver de ju ändå ett busskort.

Detta måste i längden bli en billigare lösning för kommunen + att kanske fler elever väljer att stanna kvar för att studera i kommunen av just denna anledning då jag tror att även rörelsefriheter spelar in i valet av studieort (+ att det ger väldigt mycket goodwill till kommunen)

✓3. Medgivande

Jag godkänner att mitt namn får publiceras på internet tillsammans med mitt förslag.

Nej, jag medger inte

När kommunfullmäktige behandlar mitt förslag vill jag närvara

Nej, jag vill inte närvara

den 16 september 2025

Diarienummer MEDB.2025.350

§ 158 Medborgarförslag om busskort för gymnasieelever (subventionerat ungdomskort)

Beskrivning av ärendet

Ett medborgarförslag inkom den 3 juni 2025 om busskort för gymnasieelever, ett så kallat subventionerat ungdomskort. Förslaget anhängiggjordes i kommunfullmäktige den 11 juni 2025. Förslagsställaren vill att kommunen ska erbjuda alla gymnasieelever, oavsett studieort inom länet, ett subventionerat ungdomskort där föräldrar betalar en viss avgift i slutet på varje termin.

I av kommunfullmäktige beslutad budget för 2026 finns medel för ungdomskort för samtliga barn och ungdomar mellan 6 och 19 år i kommunen. I beslut om de så kallade vindkraftsmedlen den 24 juni 2025 i kommunstyrelsen avsattes medel för att påbörja detta redan under hösten 2025. Administration pågår och utgångspunkten är att ungdomskorten görs gällande från den 1 oktober 2025.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelse beslut.

Medborgarförslaget anses besvarat.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse - Medborgarförslag om busskort för gymnasieelever (subventionerat ungdomskort)

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges beslut

Medborgarförslaget anses besvarat

Diarienummer KS.2025.516

Översyn särskilda boenden

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslut.

Hysesavtalet gällande Älvgårdens särskilda boende i Backe sägs upp till huvudförfallodagen den 30 november 2025.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden gav den 19 september 2023 § 105 vård -och socialförvaltningen i uppdrag att se över utbudet av särskilt boende för framtiden. I uppdraget har man tagit fram en boendeutredning, genomfört medborgardialog, sett över personal- och kompetensförsörjning samt prognostiserat demografi. När det gäller förvaltningens särskilda boenden så är de i varierande till både storlek, hyra och skick. Boendestandarden är för låg för att möta framtida behov. Det finns gynnande beslut om särskilt boende där boendenas standard och lägenhetens storlek anges som skäl att tacka nej till inflyttning. Älvgården har ofta outhyrda lägenheter på grund av detta. Ett annat skäl är också att Älvgårdens lokaler är inte anpassade efter verksamhetens behov, bland annat när det gäller utevistelse för de äldre eftersom det kräver personal.

Kompetensförsörjningen är något förvaltningen generellt har stora svårigheter att klara och att då samlokalisera verksamhet kan vara ett sätt att kunna arbeta mer flexibilitet då det behövs.

Beskrivning av ärendet

Den 29 november 2023 § 74 redogjorde förvaltningen för läget i den pågående översynen. Den 13 december 2023 § 156 beslutade socialnämnden att förlänga utredningstiden och gav förvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag på sammanhållen omställningsplan i juni 2024.

Den 13 mars 2024 § 27, 10 april 2024 § 33 och 6 maj 2024 § 48 gav förvaltningen delredovisningar om översynen bland annat angående faktaunderbyggnad, påverkansfaktorer, efterfrågan på plats och befolkningsutveckling. Ärendet har även redovisats vid socialnämndens sammanträde den 22 maj § 67.

Socialnämnden fick i juni 2024 en redogörelse för den översyn förvaltningen hade gjort. Arbetsutskottet beslutade den 21 augusti § 95 att tillsammans med förvaltningen genomföra medborgardialoger för att få inspel från medborgarna § 95 kring framtidens äldreomsorg.

Medborgardialoger genomfördes under september 2024. Under hösten 2024 gjordes fördjupade analyser av kostnader för om -respektive nybyggnad av särskilt boende.

Den 27 november §111 beslutade arbetsutskottet att förvaltningen skulle ta in en extern konsult för att bredda översynen av en extern part. Våren 2025 gjorde Ensolution en boendeutredning samt kostnad per brukare som redovisades för Socialnämnden juni 2025.

Beslutsunderlag

Socialnämnden § 92, 2025-08-27

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunstyrelsen, KS Handläggare

Beslut skickas till

Vård och socialförvaltningen

Kommunfullmäktige

Diarienummer SN.2023.327 709

§ 92 Översyn särskilt boende

Socialnämnden gav den 19 september 2023 § 105 vård -och socialförvaltningen (VSF) i uppdrag att se över utbudet av särskilt boende för framtiden. Den 29 november 2023 § 74 redogjorde förvaltningen för läget i den pågående översynen. Den 13 december 2023 § 156 beslutade socialnämnden att förlänga utredningstiden och gav förvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag på sammanhållen omställningsplan i juni 2024. Den 13 mars 2024 § 27, 10 april 2024 § 33 och 6 maj 2024 § 48 gav förvaltningen delredovisningar om översynen bland annat angående faktaunderbyggnad, påverkansfaktorer, efterfrågan på plats och befolkningsutveckling. Ärendet har även redovisats vid socialnämndens sammanträde den 22 maj § 67. Socialnämnden fick i juni 2024 en redogörelse för den översyn förvaltningen hade gjort. Arbetsutskottet beslutade den 21 augusti § § 95 att tillsammans med förvaltningen genomföra medborgardialoger för att få inspel från medborgarna §95 kring framtidens äldreomsorg.

Medborgardialoger genomfördes under september 2024. Under hösten 2024 gjordes fördjupade analyser av kostnader för om -respektive nybyggnad av särskilt boende. 27 november §111 beslutade arbetsutskottet att förvaltningen skulle ta in en extern konsult för att bredda översynen av en extern part. Våren 2025 gjorde Ensolution en boendeutredning samt kostnad per brukare som redovisades för Socialnämnden juni 2025.

Boendeutredning

I den utredning Ensolution gjort gällande särskilda boende fastslås att Strömsunds kommun har en högre andel medborgare boende på särskilt boende jämfört med andra kommuner, vilket medför högre kostnader/brukare. Även yngre äldre dvs. 65 år-79 är mer representerade på särskilt boende jämfört med andra kommuner. En förklaring till detta kan vara att tillgången till trygghetsboende eller andra tillgängliga bostäder inte finns i tillräcklig utsträckning.

Justerare

Vidare används korttidsplatser i större utsträckning jämfört med andra kommuner. Detta medför att boendedygn på korttids/säbo är högre i Strömsunds kommun. Ökad användning av hemtjänst eller andra insatser kan vara ett alternativ för att minska behov av vistelse på korttidsplats men då behövs annat teamarbete och nya arbetssätt i kommunen.

Ensultion gör samma bedömning som förvaltningen att antalet platser i särskilt boende inte behöver öka utan ca 160-170 platser totalt torde anses räcka trots fler äldre i kommunen. En stor majoritet av dem som har äldreomsorgens insatser bor kvar hemma i ordinärt boende med hemtjänst, ofta i kombination med hälso- och sjukvård i hemmet. Avlastning för anhöriga kan också ges i hemmet samt även avlastning på korttidsplats. Åldern vid inflyttning till särskilt boende är i medeltal 85 år. Medelboende tid i särskilt boende är cirka 2,5 år, räknat på samtliga hyresgäster.

När det gäller förvaltningens särskilda boenden så är de i varierande till både storlek, hyra och skick. Boendestandarden är för låg för att möta framtida behov. Det finns gynnande beslut om särskilt boende där boendenas standard och lägenhetens storlek anges som skäl att tacka nej till inflyttning.

Personal- och kompetensförsörjning

Generellt har förvaltningen stora svårigheter att klara personal- och kompetensförsörjningen. I särskilda boenden ska det finnas närvaro av personal dygnet runt vilket ger ökade utmaningar med bemanning vid samtliga boenden. Sammantaget för VSF kommer ca 20 procent av medarbetarna att gå i pension fram till 2030 motsvarar ca 60 medarbetare och fram till 2035 motsvarande 110 medarbetare. Av dessa är många undersköterskor.

Förvaltningen arbetar med rekrytering, förskjutning av arbetsuppgifter och kompetensutveckling men antalet personer som kommer att vara anställningsbara kommer att minska i Strömsunds kommun likväl som i hela Sverige. Därför behöver förvaltningen centralisera verksamhet för att nyttja bemanning och kompetens optimalt.

Demografin

Demografiska prognoser som är gjorda visar att befolkning i Strömsunds kommun kommer att minska i alla åldrar förutom gruppen 80 år och äldre. Där förväntas en ökning med ca 190 personer fram till 2040. Det är främst i Strömsunds tätort och i södra delen av kommunen (Hammerdal) som ökningen kan ses. Prognosen är att det inte behövs fler särskilda boendeplatser trots detta. Fler äldre vill och kan bo kvar i sitt ordinära hem längre utifrån att äldre idag har en förbättrad hälsa och behov av välfärdsinsatser kommer senare i livet. Förvaltningen behöver hitta andra arbetssätt bland annat med mer förebyggande insatser men också samverka med ideella organisationer i kommunen.

Underlag till beslut

SNAU §79

Tjänsteskrivelse

Yrkande

Ordförande yrkar att:

Socialnämnden tar del av redovisningen av de utredningar som är redovisade.

Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med inriktningsplan för ny struktur av särskilda boenden i kommunen

Socialnämnden föreslår att tilldelade medel från vindkraftsansättning (1mnkr) 2025 används till förstudie/projektering av ny struktur för särskilda boenden i Strömsunds kommun.

Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige att säga upp avtalet gällande Älvgårdens särskilda boende i Backe senast 30 november.

Viktoria Trewe (M) yrkar att socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att ta fram en inriktningsplan för framtida struktur av särskilda boenden, där alternativa lokaler, platser och utförare analyseras för att säkerställa långsiktigt hållbara och ändamålsenliga boenden.

Tomas Edin (SD) yrkar bifall för ordförandes yrkande.

Justerare

Beslutsgång

Ordförande återger och ställer yrkanden mot varandra.

Omröstning

Ordförande finner att socialnämnden bifaller ordförandes yrkan.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tar del av de utredningar redovisats.

Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med inriktningsplan för ny struktur av särskilda boenden i kommunen.

Socialnämnden föreslår att tilldelade medel från vindkraftsansättning (1mnkr) 2025 används till förstudie/projektering av ny struktur för särskilda boenden i Strömsunds kommun.

Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige att säga upp avtalet gällande Älvgårdens särskilda boende i Backe senast 30 november.

Reservation

Viktoria Trewe, (M), Erika Ågevall (M) och Marie Åhlstedt (M) reserverar sig mot beslutet.

Beslutet skickas till

Vård och socialförvaltningen
Kommunfullmäktige

den 16 september 2025

Diarienummer KS.2025.516

§ 156 Översyn särskilt boende

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden gav den 19 september 2023 § 105 vård -och socialförvaltningen i uppdrag att se över utbudet av särskilt boende för framtiden. I uppdraget har man tagit fram en boendeutredning, genomfört medborgardialog, sett över personal- och kompetensförsörjning samt prognostiserat demografi. När det gäller förvaltningens särskilda boenden så är de i varierande till både storlek, hyra och skick. Boendestandarden är för låg för att möta framtida behov. Det finns gynnande beslut om särskilt boende där boendernas standard och lägenhetens storlek anges som skäl att tacka nej till inflyttning. Älvgården har ofta outhyrda lägenheter på grund av detta. Ett annat skäl är också att Älvgårdens lokaler är inte anpassade efter verksamhetens behov, bland annat när det gäller utevistelse för de äldre eftersom det kräver personal.

Kompetensförsörjningen är något förvaltningen generellt har stora svårigheter att klara och att då samlokalisera verksamhet kan vara ett sätt att kunna arbeta mer flexibilitet då det behövs.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslut.

Hyesavtalet gällande Älvgårdens särskilda boende i Backe sägs upp till huvudförfallodagen den 30 november 2025.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse - Översyn särskilt boende

SN § 92, 2025-08-27

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

Simon Högberg (M) yrkar för att kommunen säger upp avtalet för omförhandling.

den 16 september 2025

Proposition

Ordförande ställer förslagen mot varandra.

Ordförande finner att arbetsutskottet beslutar enligt upprättat förslag.

Reservation

Simon Högberg (M) reserverar sig till förmån för sitt yrkande.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Hyresavtalet gällande Älvgårdens särskilda boende i Backe sägs upp till huvudförfallodagen den 30 november 2025.

Diarienummer AME.2025.533

Information från Arbetsmarknadsenheten - arbetslösheten i Strömsunds kommun

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut.

Kommunstyrelsen har tagit del av informationen.

Beskrivning av ärendet

Information om och presentation av statistik kopplat till arbetslösheten i Strömsunds kommun.

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Framtids- och utvecklingsförvaltningen, Anna Backman Wikström

Beslut skickas till

Framtids- och utvecklingsförvaltningen, Liza Silverhake

Ej stöd för fil: 16.1 Förslag till beslut för naturreservatet Gravakälen i Strömsunds kommun.msg

Ta bort beslutsunderlaget från protokollet. Alt gör om filen till pdf och lägg till den på nytt i protokollet

Beslut om bildande av naturreservatet Gravakälen

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn:	Gravakälen
NVR-id:	2065702
Kommun:	Strömsund
Län:	Jämtland
Lägesbeskrivning:	14 kilometer sydväst om Hammerdal
Centrumkoordinater:	N: 7043212 E: 505502 (SWEREF99 TM)
Fastigheter:	Del av Åsen 1:8 och Åsen 1:23
Markägare:	SCA och enskilda markägare
Förvaltare:	Länsstyrelsen Jämtlands län
Totalareal:	50,3 hektar, varav 49,9 hektar produktiv skogsmark

Innehållsförteckning

Beslut om bildande av naturreservatet Gravakälen.....	1
Uppgifter om naturreservatet.....	1
Länsstyrelsens beslut.....	3
Syftet med naturreservatet.....	3
Skälen för beslutet.....	3
Beskrivning av området.....	4
Föreskrifter	4
Redogörelse för ärendet	6
Ärendets beredning.....	6
Länsstyrelsens bedömning.....	7
Bedömning och motivering.....	7
Naturvärdesinventeringar	7
Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser	8
Naturreservatets effekt på ekosystemtjänster.....	8
Konsekvensutredning.....	9
Upplysningar	9
Bilagor.....	11
Sändlista.....	11

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen i Jämtlands län förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som utmärks på bifogad beslutscharta, bilaga 1, som naturreservat med nedan angivna syfte. Naturreservatet ska ha den geografiska omfattning som framgår av beslutschartan och som märks ut i fält.

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen i Jämtlands län (Länsstyrelsen) med stöd av 7 kap. 5, 6, och 30 §§ samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna skäl och föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Beslutet om bildande av naturreservatet inbegriper beslut av skötselplan. Länsstyrelsen i Jämtlands län fastställer i enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplan, bilaga 3, för naturreservatets långsiktiga vård. Naturreservatets förvaltare ska vara Länsstyrelsen i Jämtlands län

Naturreservatets namn ska vara **Gravakälen**

Beslutet riktar sig till var och en samt fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom naturreservatsområdet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets högbonitära granskog och andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

Syftet ska uppnås genom att skogsmark och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt.

Skälen för beslutet

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Högbonitär, delvis kalkpåverkad, granskog präglad av intern beståndsdynamik med kontinuitet av gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier.
- Bark- och vedlevande mossor, svampar, lavar och insekter, hålhäckande fåglar samt kalkgynnade kärlväxter och marksvampar.

Beskrivning av området

Naturreservatet Gravakälen ligger i Strömsunds kommun, cirka 2,4 kilometer nordost om Trekilen och cirka 14 kilometer sydväst om Hammerdal. Området utgörs av en mindre höjd (Gravakälen) med sluttningar i alla väderstreck. Höjden över havet sträcker sig från 475 meter längst ner i östra sluttningen till 520 meter på toppen av Gravakälen. Berggrunden består av gråvacka, lerskiffer och kalksten. Jordarten utgörs av morän.

Naturreservatet är 50,3 hektar stort varav nästan hela arealen är produktiv skogsmark. Skogen utgörs huvudsakligen av högbonitär granskog med ett fältskikt som domineras av högorter som torta, midsommarblomster och högväxta ormbunkar. I delar av området har skogen en mer kalkpåverkad flora och där blandas högorterna med kalkindikatorer som blåsippa och svart trolldruva på mattor av kransmossa. Områdets sluttningar med rörligt markvatten bidrar till en god tillväxt. De grövsta granarna är cirka 60–70 centimeter i brösthöjdsdiameter och en del granar är så höga som 26 meter. Gamla granar förekommer rikligt, de äldsta har en utvecklad grov barkstruktur. Förekomsten av död ved i form av stående torrträd och liggande lågor är i allmänhet god. Den höga tillväxten innebär att en tillförsel av grov död ved kommer att ske kontinuerligt. Inslaget av tallar och lövträd är i allmänhet mycket sparsamt.

Skogen har påverkats av plockhuggningar och äldre avverkningsstubbar av gran från huggningar under mitten av 1900-talet finns spridda i området. Skogens goda tillväxt har dock bidragit till att skogen har återfått ett urskogsliknande tillstånd. Strax utanför naturreservatets östra gräns fanns tidigare en fäbod, Gravakälsvallen, och skogen inom naturreservatet har påverkats av skogsbete längre tillbaka i tiden. I öster angränsar naturreservatet till en kraftledningsgata.

En mer omfattande beskrivning samt artförteckning finns i skötselplanen, bilaga 3.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning, till exempel vindkraftverk, mast, antenn, luft- eller markledning, bro, spång eller jakttorn,
2. sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande,
3. anordna upplag, utföra fyllning eller tippning,
4. spränga, schakta, borra, gräva, markbereda, utföra någon annan typ av markbearbetning eller bedriva täkt av något slag,

2025-06-30

511-5004-2025

5. anlägga väg, skoterled, uppställningsplats för fordon, eller liknande anläggningar,
6. dika, kulvertera dike, dämma, eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållande,
7. utföra skogsvårds- eller skogsskötselåtgärder, eller på annat sätt fälla eller skada träd och buskar, samt flytta eller upparbeta stående och liggande döda träd eller delar av träd,
8. sätta ut, så eller plantera arter av något slag,
9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra växtnäringsämnen.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar anläggs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatets yttergränser enligt gällande anvisning,
2. uppsättning och underhåll av informationstavla vid plats som markeras på karta, bilaga 1,
3. bekämpning av främmande arter,
4. undersökningar av djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden,
5. begränsa och/eller förhindra storskaliga angrepp av granbarkborre genom fällning och barkning av färskt angripna granar samt rotkapning och barkning av vindfällda granar. Inga träd ska föras ut ur naturreservatet.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller skada växande träd, buskar eller döda träd (torrakor och lågor) eller annan död ved,
2. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in ryggradslösa djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet. I övrigt hänvisas till gällande fiske- och jaktlagstiftning.
3. göra åverkan på mark, berg och block,
4. elda, annat än med medhavd ved.

Generella undantag

Generella undantag anger vilka åtgärder som får genomföras i naturreservatet trots förbuden som anges i A- och C-föreskrifterna.

A och C-föreskrifterna ska inte utgöra hinder för:

2025-06-30

511-5004-2025

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan,
- b) att bedriva renskötsel i enlighet med gällande lagstiftning,
- c) underhåll av befintligt jakttorn eller att på samma plats ersätta ett gammalt jakttorn med ett nytt,
- d) röjning av buskar och mindre träd i syfte att upprätthålla rågångar mellan fastigheter,
- e) rättighetshavare att utföra besiktning och normalt underhåll av befintliga luftledningar som angränsar naturreservatet i enlighet med ledningsrätt som är gällande vid detta besluts ikraftträdande.

Tillståndspliktiga undantag

Trots förbuden i A- och C-föreskrifterna är det efter tillstånd från Länsstyrelsen tillåtet att genomföra de åtgärder som listas nedan.

Efter tillstånd från Länsstyrelsen ska A och C-föreskrifterna inte utgöra hinder för:

- f) betesdrift med tillhörande åtgärder inklusive uppsättning och underhåll av stängsel,
- g) uppförande av jakttorn på ny plats,
- h) att rensa dike,
- i) röjning av buskar och mindre träd i anslutning till jaktpass i syfte att upprätthålla befintliga siktgator i skog,
- j) skötsel av forn- och kulturlämningar,
- k) genomföra vetenskapliga undersökningar som innefattar insamling av arter eller har annan påverkan på naturmiljön.

Dispens från föreskrifterna

Om det finns särskilda skäl kan Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifter för naturreservatet. Dispens kan dock inte ges för åtgärder som strider mot naturreservatets syfte.

Redogörelse för ärendet

Ärendets beredning

År 2014 inleddes dialogen med berörda markägare efter att Länsstyrelsen utfört naturvärdesinventeringar i området. Länsstyrelsen föreslog år 2017 till Naturvårdsverket att området borde få ett långsiktigt skydd i form av naturreservat. Efter godkännande från Naturvårdsverket och efter flera gränsändringar i dialog med markägare och rättighetshavare påbörjade Skogsstyrelsen uppdraget att mäta in områdets gränser vilket färdigställdes under 2022.

2025-06-30

511-5004-2025

Länsstyrelsen skickade ut en förfrågan om konsultation och/eller samråd för flera reservatsärenden till berörda samebyar, Sametinget och Svenska Samernas Riksförbund (SSR) i maj 2023. I samband med det skickades även en samrådsförfrågan ut till berörda kommuner och Skogsstyrelsen. SSR önskade konsultation vilken genomfördes i september 2023. Under konsultationen framförde SSR övergripande ställningstaganden och synpunkter och inga synpunkter på specifika reservatsärenden.

Värderings- och förhandlingsuppdrag för den enskilt ägda fastigheten inom naturreservatet har utförts av auktoriserade konsultfirmor. För den bolagsägda fastigheten har värdering utförts av en auktoriserad konsultfirma och förhandling skett mellan bolaget och Naturvårdsverket. Värderingar slutfördes och överenskommelser om intrångsersättning slöts med berörda markägare under åren 2018 till 2024.

Under 2025 tog Länsstyrelsen fram ett förslag till beslut om naturreservat.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömning av naturmiljön

Större delen av naturreservatet utgörs av högbonitär granskog med mycket höga naturvärden. Ett flertal signalarter och rödlistade arter, som till exempel den hotade arten norsk näverlav, har noterats i området. Det finns även mindre områden med kalkbarrskog med en kalkindikerande kärlväxtflora i naturreservatet. Både skog med hög bonitet och kalkbarrskog är prioriterade skogstyper enligt *Nationell strategi för formellt skydd av skogsmark* från 2024.

Motivering av beslut

För att områdets värden ska bestå, behöver området undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att områdets naturvärden påtagligt skadas. Detta motiverar till varför Länsstyrelsen har bedömt att området bör förklaras som naturreservat.

Riktlinjer och Miljökvalitetsmål

Beslutet om naturreservat följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål. Länsstyrelsen bedömer att beslutet bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålen *Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Naturvärdesinventeringar

Skogsstyrelsen registrerade år 2013 en nyckelbiotop (Objektnamn: N 949-2013) i området. Nyckelbiotopen har en areal på 36,3 hektar och utgörs av barrnaturskog. SCA har registrerat två bolagsnyckelbiotoper i området. En på 10,3 hektar med barrnaturskog som delvis överlappar Skogsstyrelsens nyckelbiotop samt en med kalkbarrskog som är 12,1 hektar.

Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Naturreservatet ligger inom område av riksintresse för vattendraget Ammerån (enligt 4 kap. 6 § miljöbalken). Länsstyrelsen bedömer att bildandet av naturreservatet är förenligt med detta riksintresse. Naturreservatet ligger även inom påverkansområde väderaradar av betydelse för totalförsvaret (enligt 3 kap. 9 § miljöbalken). Länsstyrelsen bedömer att bildandet av naturreservatet inte har någon påverkan på totalförsvarets intressen.

Gällande översiktsplan för Strömsunds kommun antogs 2022. Enligt översiktsplanen ligger Gravakälen inom område för storskalig vindkraft. Vindkraften i området bedöms dock av kommunen vara fullt utbyggd.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Vidare bedömer Länsstyrelsen att inskränkningarna i enskilda rätt att använda mark eller vatten inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodose.

Naturreservatets effekt på ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som ekosystemen ger människan och som är grunden till vår välfärd och livskvalitet. Bildandet av naturreservatet Gravakälen har inverkan på ett flertal ekosystemtjänster. I tabell 1 listas de ekosystemtjänster som långsiktigt bedöms påverkas av naturreservatsbeslutet.

Att bevara biologisk mångfald i betydelsen av en mångfald av livsmiljöer, arter och gener ger med stor sannolikhet en positiv påverkan på de flesta av ekosystemtjänsterna. Detta eftersom det inte alltid är känt hur arterna interagerar och vilka arter som kan vara nyckelarter eller hörnstenar i att upprätthålla de funktionella ekosystem som ligger till grund för ekosystemtjänster. Biologisk mångfald finns endast med under kategori "Stödjande" i tabell 1 men får ses som en viktig del av alla kategorier.

Att formellt skydda natur kan vara negativt för vissa ekosystemtjänster. Inom ramen för regeringens beslutade miljömål har miljökvalitetsmål och konkreta etappmål satts upp för bland annat formellt skydd av natur. I samband med detta har en övergripande bedömning gjorts av påverkan för vissa ekosystemtjänster såsom till exempel produktion av skogsråvara. En nationell politisk avvägning mellan till exempel virkesuttag och bevarande av skogar med höga naturvärden är alltså redan gjort.

Tabell 1. Bildandet av naturreservatet Gravakälens långsiktiga effekt på ekosystemtjänster där P står för en överlag positiv effekt och N står för en överlag negativ effekt på berörd ekosystemtjänst.

Kategori	Ekosystemtjänst	Effekt
Stödjande	Primärproduktion där växter och bakterier omvandlar oorganiska ämnen till organiska ämnen.	P
	Biologisk mångfald inklusive bevarande av livsmiljöer, hotade arter och andra arter samt genpooler.	P
	Biogeokemiska kretslopp där ekosystemen bidrar till cirkulation av grund- och näringsämnen samt vatten.	P
	Ekologiska samspel i näringsvävans dynamik och evolutionära processer.	P

2025-06-30

511-5004-2025

Kategori	Ekosystemtjänst	Effekt
	Bildande av jordmån vid nedbrytning av växtdelar.	P
	Tillhandahållande av livsmiljöer för populationer av arter med olika funktioner under alla stadier av individernas livscykel.	P
Reglerande & bevarande	Biologisk städning, inklusive vattenrening, samt återföring av mineraler och näringsämnen via mikroorganismer, svampar, växter, djur och alger.	P
	Global klimatreglering genom kolbindning, det vill säga upptag av koldioxid, utförd av växter.	P
	Lokal klimatreglering genom skogars, växters och vattnets reglering av mikroklimat, temperatur och luftfuktighet.	P
	Pollinering och fröspridning via insekter, fåglar och andra djur.	P
	Luftrening via mikroorganismer och växter.	P
	Upprätthållande av markens kvalitet och struktur via rötter, maskar, insekter, växters kvävefixering, svampars mineralfixering, med mera.	P
Försörjande	Virke	N
	Jakt, bär- och svampplockning samt renskötsel	P
	Bioenergi från skog.	N
Kulturella	Uppskattning av naturen av etiska skäl och som inspirationskälla samt ett naturarv för att bevara naturens egenvärden för framtida generationer.	P

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 § förordning (2024:183) om konsekvensutredningar vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Upplysningar

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart, även om de överklagas.

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft vid påföljd att rätten till ersättning eller inlösen annars går förlorad.

Detta beslut påverkar inte rätten till renskötsel på annans mark.

Länsstyrelsen ska enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) utöva operativ tillsyn över att naturreservatets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

2025-06-30

511-5004-2025

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska bestämmelser i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte tillämpas i den mån vad där sägs strider mot föreskrifter för naturreservatet. Det innebär till exempel att eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas orörda.

Spontana bränder inom naturreservatets gränser bör släckas omedelbart.

Organiserad verksamhet är tillåten inom naturreservatet, under förutsättningen att själva aktiviteten som bedrivs inte förbjuds i reservatsföreskrifterna och/eller av andra lagar och bestämmelser. Organiserad verksamhet är när en lärare eller ledare för en organisation/företag planerar att genomföra ett arrangemang med deltagare enligt förutbestämd plan/färdväg/rutt. Det är organisatörens ansvar att bedöma hur planerade aktiviteter kan komma att påverka naturen och andra utövare, samt känna till naturreservatets föreskrifter och naturvärden, miljöbalkens kunskapskrav samt skyldigheter och försiktighetsmått som följer av allemansrätten. Om en organiserad verksamhet planeras att utföras i naturreservatet kan organisatören ta kontakt med Länsstyrelsen i Jämtlands län för att rådgöra om hur verksamheten bäst kan genomföras inom naturreservatet.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte. Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön och djurlivet, till exempel:

- hänsynsregler enligt 2 kap. 3 § miljöbalken,
- strandskydd enligt 7 kap. 13-18 §§ miljöbalken,
- fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845),
- hundhållning enligt 16 § i lagen (2007:1150) om tillsyn av hundar och katter,
- terrängkörning, inklusive generellt förbud mot barmarkskörning, enligt 1 § terrängkörningslagen (1975:1313),

Vid vistelse i naturreservatet ska såväl naturreservatets föreskrifter som föreskrifter och förbud enligt andra gällande lagar följas. Det är också viktigt att observera att föreskrifterna reglerar agerande i naturreservatet men inte i sig ger markägarens tillstånd.

Vid terrängkörning, med stöd av 1 § terrängkörningsförordningen (1978:594) ska fordon, färdväg och hastighet väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador.

Jakt regleras inte i naturreservatets föreskrifter, gällande jakt- och fiskelagstiftning råder. Uttransport av fäلت vilt får ske med stöd av § 1 terrängkörningsförordningen.

Bilagor

Nr.	Undernivå nr.	Typ av bilaga	Beskrivning
1.		Beslutskaart	Visar naturreservatets gränser samt för vilka olika områden, stigar, vägar, anläggningar med mera som naturreservatets föreskrifter gäller.
2.		Översiktskaart	Visar var i Jämtlands län som naturreservatet ligger
3.		Skötselplan	
	3a	Skötselplankaart	Skötselplankaart som visar naturreservatets indelning i skötselområden.

Sändlista

Föreläggande om yttrande, med bilagor (delgivningskvitto)

Ägare (ställföreträdande) av fastigheten Åsen 1:23

Ägare av fastigheten Åsen 1:8 (Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA)

E-delgivning

Jijnjevaerie sameby, info@jinje.se

Remiss, med bilagor

Försvarsmakten, exp-hkv@mil.se

Strömsunds kommun, stromsunds.kommun@stromsund.se

Skogsstyrelsen, skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se

Sveriges geologiska undersökning, sgu@sgu.se

SSR – Svenska samernas riksförbund, info@sapmi.se

Naturskyddsföreningen Jämtland-Härjedalen,

kansli.mitt@naturskyddsforeningen.se

Jägareförbundet, linnea.aronsson@jagareforbundet.se

Jämtlands ornitologiska förening, info@jorf.se

Jämtlands botaniska sällskap, brunkulla@jamtflora.se

Jämtkraft elnät AB, info@jamtcraft.se

E.ON, kundservice@eon.se

Vasa Vind AB, produktion@vasavind.se

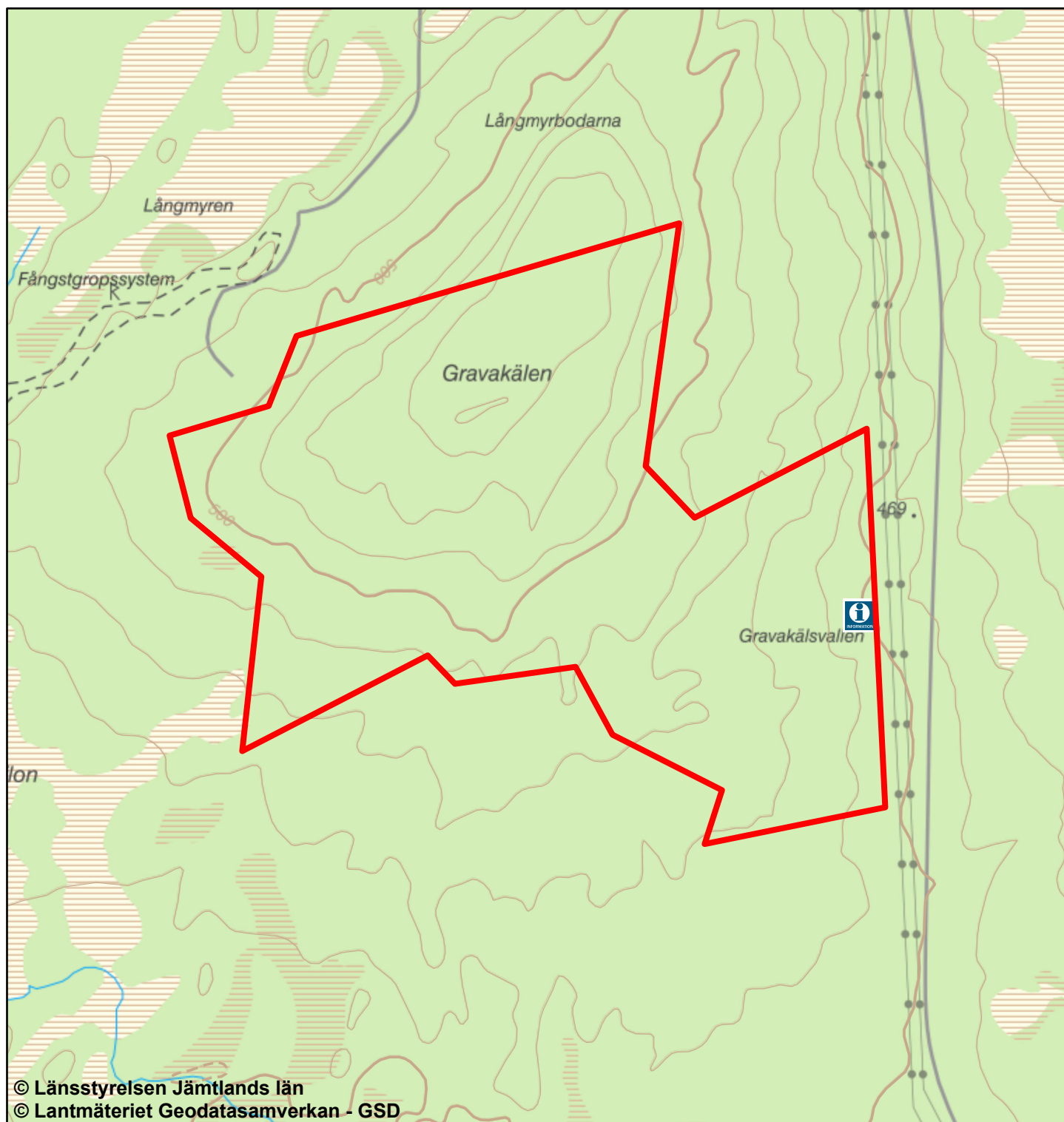
Fyringens Älgskötselområde

Åskälens vägsamfällighet

Naturreservatet Gravakälen

Beslutskarta

© Länsstyrelsen Jämtlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan - GSD

 Gräns för naturreseptatet Gravakälen

Informationstavla

0 200 400 m

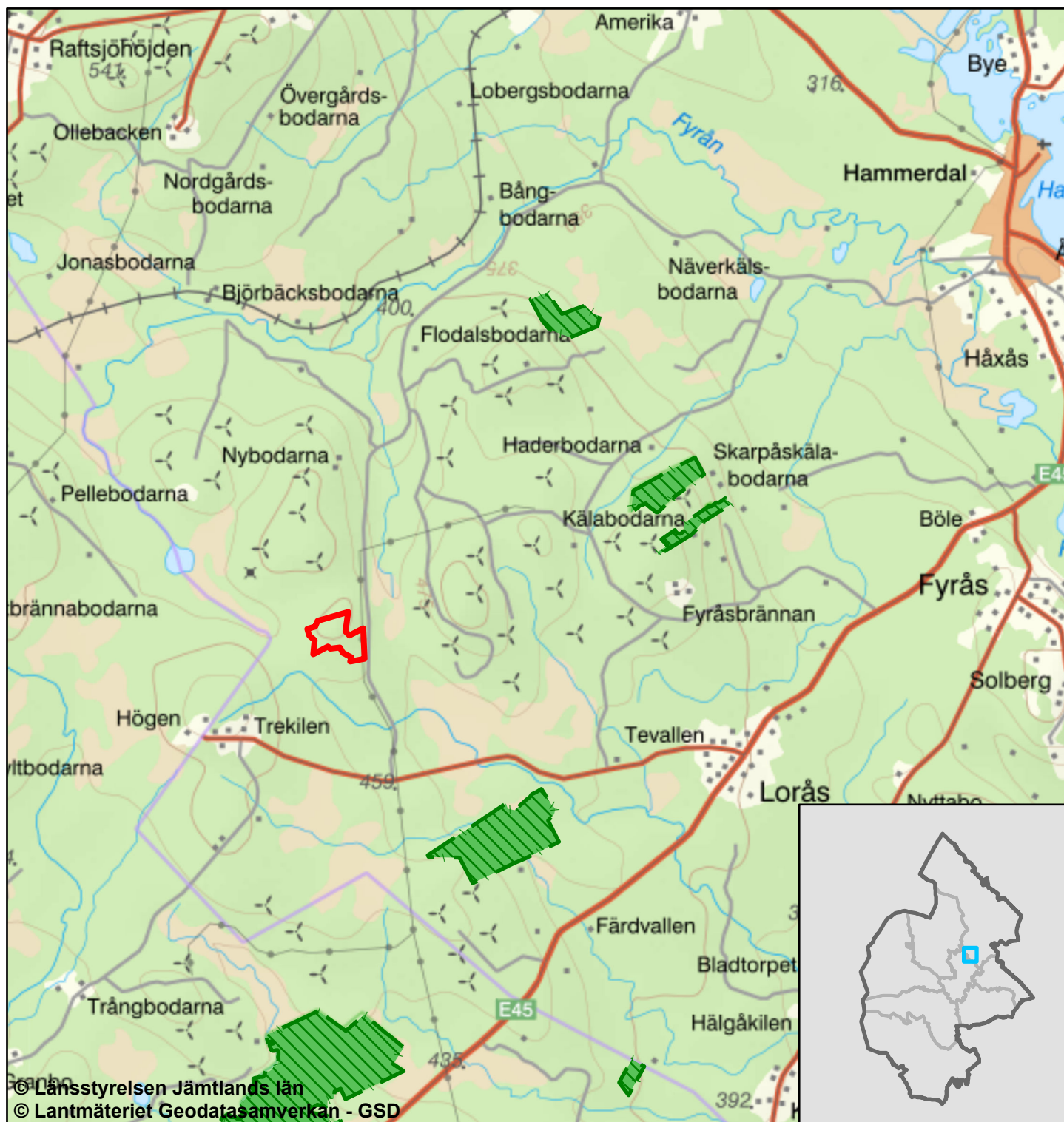
Skala: 1:8 000

Naturreservatet Gravakälen

Översiktskarta

- Planerat naturreseptat Gravakälen
- Övriga naturreseptat

0 2,5 5 km

Skala: 1:100 000

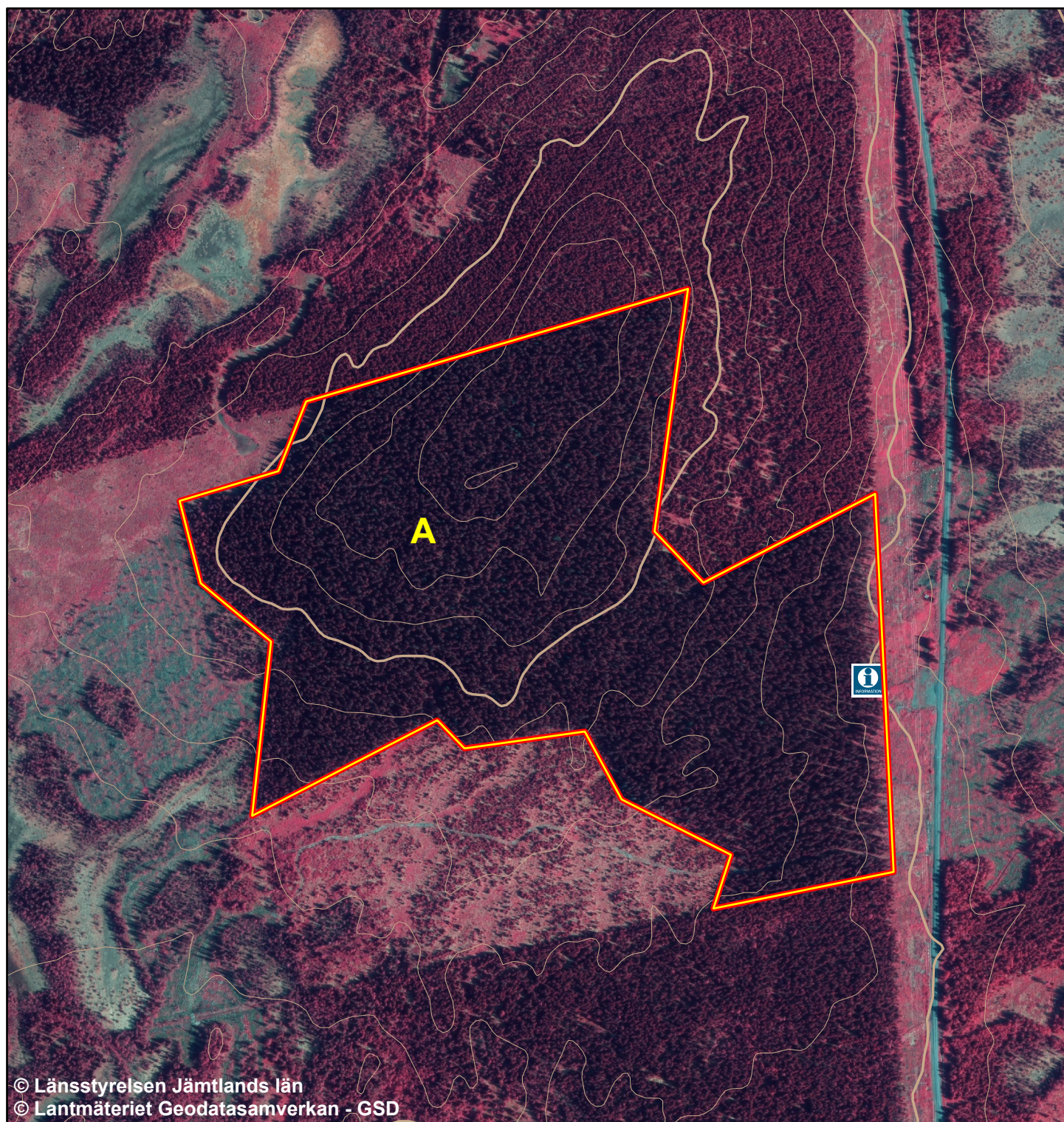
Länsstyrelsen
Jämtlands län

Dnr: 511-5004-2025

Bilaga 3a

Naturreservatet Gravakälen

Skötselplankarta

© Länsstyrelsen Jämtlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan - GSD

- Gräns för naturreseptatet Gravakälen
- Informationstavla
- Skötselområde A - Fri utveckling

0 200 400 m

Skala: 1:8 000

SWEREF 99 TM, Höjdkurvor 5 m intervall

Skötselplan för naturreservatet Gravakälen

Innehållsförteckning

BESKRIVNINGSDDEL	2
Syfte	2
Beskrivning av naturreservatet.....	2
Administrativa data	2
Områdesbeskrivning.....	2
Prioriterade bevarandevärden.....	4
Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer.....	4
PLANDEL	5
Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden.....	5
Skötselområde A – Högbonitär granskog (50,3 hektar)	5
Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden	6
Utmärkning av naturreservatets gräns	6
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	6
Övriga uppgifter	7
Samråd med rennäringsen.....	7
Uppföljning	7
Tillsyn	7
Finansiering av naturvårdsförvaltningen.....	7
Källförteckning	7

BESKRIVNINGSDDEL

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets högbonitära granskog och andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

Syftet ska uppnås genom att skogsmark och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt.

Beskrivning av naturreservatet

Administrativa data

Naturreservatets namn	Gravakälen
Län	Jämtland
Kommun	Strömsund
Fastigheter	Del av Åsen 1:8 och Åsen 1:23
Markägare	SCA och enskilda markägare
Areal	50,3 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jämtlands län

Områdesbeskrivning

Landskap och läge

Naturreservatet Gravakälen ligger i Strömsunds kommun, drygt två kilometer nordost om Trekilen och 14 kilometer sydväst om Hammerdal. Området utgörs av en mindre höjd (Gravakälen) med sluttningar i alla väderstreck. Höjden över havet sträcker sig från 475 meter längst ner i östra sluttningen till 520 meter på toppen av Gravakälen.

Geologiska förhållanden

Området ligger i den naturgeografiska regionen "Jämtlands kambrosiliumråde". Berggrunden utgörs av gråvacka, lerskiffer och kalksten och jordarten av morän.

Skogen

Skogen utgörs huvudsakligen av högbonitär granskog med ett fältskikt som domineras av högrörter som torta (*Lactuca alpina*), nordisk stormhatt (*Aconitum lycoctonum subsp. Septentrionale*), midsommarblomster (*Geranium sylvaticum*) och högväxta ormbunkar. I delar av området har skogen en mer kalkpåverkad vegetation och där blandas högrörterna med kalkindikatorer som blåsippa (*Hepatica nobilis*) och svart trolldruva (*Actaea spicata*) på mattor av kransmossa (*Hylocomiadelphus triquetrus*). Områdets sluttningar med rörligt markvatten bidrar till en god tillväxt. De grövsta granarna är cirka 60–70 centimeter i brösthöjdsdiameter och en del granar är så höga som 26 meter. Gamla granar förekommer rikligt, de äldsta har en utvecklad grov barkstruktur. Förekomsten av död ved i form av stående torrträd och liggande lågor är i

allmänhet god. Den höga tillväxten innebär att en tillförsel av grov död ved kommer att ske kontinuerligt. Inslaget av tallar och lövträd är i allmänhet mycket sparsamt.

Naturvårdsarter

I artförteckningen nedan, tabell 1 anges några naturvårdsarter funna i naturreservatet Gravakälen. Naturvårdsarter är enligt ArtDatabanken arter som är extra skyddsvärda, arter som indikerar att ett område har höga naturvärden eller arter som i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Inom begreppet naturvårdsarter återfinns rödlistade arter, fridlysta arter, nyckelarter, ansvarsarter, typiska arter och signalarter.

Tabell 1. Artförteckning över hitintills funna rödlistade arter i naturreservatet Gravakälen samt andra naturvårdsarter som indikerar höga naturvärden inom området.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Kategori	Signalart & E-indikator
Lavar			
Luddlav	<i>Nephroma resupinatum</i>		S
Lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	NT	
Norsk näverlav	<i>Platismatia norvegica</i>	VU	
Skrovellav	<i>Lobaria scrobiculata</i>	NT	
Stuplav	<i>Nephroma bellum</i>		S
Svampar			
Blackticka	<i>Steccherinum collabens</i>	VU	
Koralltaggsvamp	<i>Hericium coralloides</i>	NT	
Rosenticka	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT	
Rynkskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	VU	
Svavelrisk	<i>Lactarius scrobiculatus</i>		S
Trådticka	<i>Climacocystis borealis</i>		S
Ullticka	<i>Phellinidium ferrugineofuscum</i>	NT	
Äggvaxskivling	<i>Hygrophorus karstenii</i>	NT	
Mossor			
Vedtrappmossa	<i>Anastrophyllum hellerianum</i>	NT	
Kärlväxter			
Blåsippa	<i>Hepatica nobilis</i>		E
Nordisk stormhatt	<i>Aconitum lycoctonum subsp. septentrionale</i>		E
Svart trolldruva	<i>Actaea spicata</i>		S

Rödlistade arter kategoriserade enligt ArtDatabanken 2020: VU = Sårbar (Vulnerable), NT = Missgynnad (Near Threatened). Signalarter (S) och E-indikatorer (E) enligt Skogsstyrelsen 2023. Signalarter är arter som signalerar höga naturvärden. E-indikatorer (ekologiska ståndortsindikatorer) är arter som visar på speciella ståndorter.

Kulturhistoria och tidigare markanvändning

Skogen har påverkats av plockhuggning och skogsbete av tamboskap. På generalstabskartan från 1912 finns flera fäboddar i området runt Gravakälen. Strax utanför naturreservatets östra gräns fanns tidigare fäbodvallen Gravakälsvallen. Enligt Skogsstyrelsens kartsikt *Skog och Historia* har bland annat tre husgrunder och två odlingsrösen hittats där (Objektnummer 232 545). En del för Länsstyrelsen okända forn- och kulturlämningar kan förekomma inom naturreservatet.

Rennäring

Området där naturreservatet är beläget nyttjas för renskötsel och utgör bland annat vinterland för Jijnjevaerie sameby.

Friluftsliv

Området används, såvitt Länsstyrelsen känner till, huvudsakligen som jaktmark.

Prioriterade bevarandevärden

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Högbonitär, delvis kalkpåverkad, granskog präglad av intern beståndsdynamik med kontinuitet av gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier.
- Bark- och vedlevande mossor, svampar, lavar och insekter, hålhäckande fåglar samt kalkgynnade kärlväxter och marksvampar.

Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer

Vid förvaltningen av naturreservatet ska särskild hänsyn tas till av Naturvårdsverket fastställda åtgärdsprogram (ÅGP) för hotade arter eller livsmiljöer. Inga sådana arter eller livsmiljöer är kända inom naturreservatet men Länsstyrelsen har ändå tagit ett ÅGP i beaktande i skötselplanen (tabell 2). Om Länsstyrelsen får ny kunskap om arter eller naturtyper berörda av ÅGP inom naturreservatet ska prioriterade åtgärder för dessa kunna utföras, under förutsättning att de inte bryter mot naturreservatets syfte och föreskrifter.

Tabell2. Åtgärdsprogram (ÅGP) för hotade arter eller naturtyper som är särskilt viktiga för förvaltningen

Åtgärdsprogram	Kommentar
Kalktallskog	Kalktallskog förekommer inte i naturreservatet. Åtgärdsprogrammet har ändå beaktats vid framtagandet av skötselplanen då grandominerad kalkbarrskog finns i naturreservatet.
Trolldruvemätare	Arten har inte noterats i naturreservatet. Åtgärdsprogrammet har ändå beaktats vid framtagandet av skötselplanen då svart trolldruva, som utgör värdväxt för trolldruvemätarens larver, förekommer i naturreservatet.

PLANDEL

Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden

Hela naturreservatet ingår i samma skötselområde (A).

Skötselområde A – Högbonitär granskog (50,3 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av granskog med ett mycket sparsamt inslag av tall och lövträd. Större delen av skogen är örtrik och högproduktiv. I delar av skötselområdet har skogen en mer kalkpräglad vegetation. Skogen har påverkats av plockhuggning men har ändå karaktären av urskog. Skogen har längre tillbaka i tiden nyttjats för skogsbyte av tamboskap. Områdets nuvarande naturvärden är dock huvudsakligen knutna till intern beståndsdynamik.

Skötselområdet har mycket höga naturvärden knutna till den högbonitära granskogen med kontinuitet av gamla grova träd och av grov död ved. Skötselområdet har även naturvärden knutna till den kalkrika jordmånen och förekomsten av kalkbarrskog.

Figur 1. Skötselområde A: Högbonitär granskog

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av högbonitär granskog med inslag av kalkbarrskog. Skötselområdets struktur och sammansättning ska vara tydligt präglad av intern beståndsdynamik med stor andel

gamla träd, samt rikligt med torrträd och lågor av olika förmultningsgrad. Tillkomsten av olika typer av död ved ska ske kontinuerligt och inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske. Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter främst inom artgrupperna kalkgynnade kärlväxter och marksvampar, bark- och vedlevande svampar och lavar samt hackspettar. Arealen högbonitär granskog med inslag av kalkbarrskog ska vara 50,3 hektar.

Förvaltningsinriktning

- Fri utveckling

Skötselåtgärder

- Vid observation av främmande arter tas växter bort genom mekaniska metoder och djur genom jakt.
- Bevakning av granbarkborreangrepp. För att värna de kontinuitetsberoende värdena kan åtgärder för att begränsa och/eller förhindra storskaliga angrepp från granbarkborre bli aktuella, så som fällning och barkning av nyligen angripna granar och rotkapning och barkning av vindfällda granar. Fällda träd lämnas kvar i naturreservatet.

Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden

Gravakälen är ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Området nyttjas så vitt Länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för jakt, utflykter och bärplockning. Genom att området nu ges naturreservatsstatus kommer områdets höga natur- och friluftslivsvärden bli mer kända, vilket kan innebära ett förändrat besöksstryck och ett större antal besökare.

Bevarandemål

I anslutning till naturreservatet ska det finnas god information om naturreservatets naturvärden, samt om de bestämmelser som gäller för naturreservatet.

Skötselåtgärder

- Informationstavla för naturreservatet sätts upp vid områdets entré.

Utmärkning av naturreservatets gräns

Naturreservatet skall utmärkas i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

En översikt av skötselåtgärder som ska genomföras i naturreservatet Gravakälen finns i tabell 3.

Tabell 3. Sammanfattning av skötselåtgärder som bör genomföras i naturreservatet Gravakälen samt när dessa skötselåtgärder bör utföras.

Skötselområde	Skötselåtgärder	Prio	När	Frekvens
Hela naturreservatet	Markering av naturreservatets gränser.	1	Inom 1 år	Återkommande vid behov
Hela naturreservatet	Undanröjande av främmande arter	1	Vid behov	Återkommande vid behov
Friluftsliv	Uppsättning av en informationstavla	1	Inom 1 år	Underhåll vid behov

Övriga uppgifter

Samråd med rennäringsen

Ingen skötselåtgärd som kan påverka rennäringsen planeras i naturreservatet. Enligt föreskrifterna finns dock möjlighet för markägarna att återuppta betesdrift efter tillstånd från Länsstyrelsen. I samband med ett sådant tillstånd kommer sökanden villkoras att samråda med Jijnjevaerie sameby

Uppföljning

En uppföljning av beskrivna bevarandemål ska ske för varje skötselområde för bedömning av områdets bevarandetillstånd. Uppföljningsarbetet anges och utförs av Länsstyrelsen eller av denne enligt skrivna avtal utsedd uppdragstagare. Resultat från kommande uppföljning av bevarandestatusen kan eventuellt påkalla en revidering av skötselplan och målindikatorer. Målindikatorer för uppföljning av bevarandemålen för naturreservatets skötselområden anges i ett särskilt dokument kallat uppföljningsplan som fastställs separat.

Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för fortlöpande tillsyn av att naturreservatets föreskrifter efterlevs.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltningen bekostas av Naturvårdsverket genom skötselanslag för biotopvårdande åtgärder, utmärkning av reservatets gränser, områdestillsyn samt löpande underhåll.

Källförteckning

Tryckta källor

Lundqvist, J, 1969: Jordartskarta över Jämtlands län, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr: Ca 45

Lundqvist J, 1984: Karta över berggrunden i Jämtlands län utom förevarande Fjällsjö k:n, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr Ba 31

Länsstyrelsen i Jämtlands län 2012. Strategi för naturvårdsbränning och spontana bränder i skyddade områden i Jämtlands län 2012-2021. Diariernr. 511-3838-2012.

Naturvårdsverket 2008. Planering av naturreservat – vägledning för beskrivning, indelning och avgränsning. Naturvårdsverkets Rapport 5788.

Naturvårdsverket 2009. Åtgärdsprogram för kalktallskogar 2009-2013. Naturvårdsverket rapport 5967.

Naturvårdsverket 2010. Uppföljning av skyddade områden i Sverige. Riktlinjer för uppföljning av friluftsliv, naturtyper och arter på områdesnivå. Naturvårdsverkets Rapport 6379.

Naturvårdsverket 2013. Förvaltning av skogar och andra trädbärande marker i skyddade områden. Naturvårdsverket Rapport 6561.

Naturvårdsverket 2015. Åtgärdsprogram för trolldruvemätare, 2015–2019. Naturvårdsverket rapport 6679

Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2024. Nationell strategi för formellt skydd skog.

Skogsstyrelsen 2000. Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer.

Skogsstyrelsen 2020. Handbok för inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen, Jönköping.

Skogsstyrelsen 2023. Komplette förteckning över Skogsstyrelsens signalarter, version 2023-1. Skogsstyrelsen, Jönköping

Sveriges Geologiska Undersökning 1984. Karta över berggrunden i Jämtlands län utom förevarande Fjällsjö k:n.

Strömsunds kommun 2022. Översiktsplan för Strömsunds kommun.

Källor från internet

Artdatabanken och Naturvårdsverket. Artportalen. www.artportalen.se.

Lantmäteriet. Historiska kartor. Generalstabskartan 1912 Strömsund, <http://historiskakartor.lantmateriet.se>.

<https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/EU-och-internationellt/EUs-miljoarbete/Biologisk-mangfald-i-EU/EUs-naturvardsdirektiv/>.

Naturvårdsverket. Biologisk mångfald. <https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Vaxter-och-djur/Biologisk-mangfald/>

Naturvårdsverket. Process att bilda naturreservat. <https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddad-natur/Naturreservat/Process-att-bilda-naturreservat/>.

Naturvårdsverket. Vägledningar för arbetet med att bilda naturreservat. <http://naturvardsverket.se/sv/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddade-omraden/Process-att-bilda-naturreservat/#planera>

Riksantikvarieämbetet. Fornminnesregistret. Fornsök: <https://app.raa.se/open/fornsok/>

Sametinget. Underlag för planer. www.sametinget.se/8382 Kartor över Riksintresse, strategiska platser och årstidsland

Skogsstyrelsen. Nyckelbiotoper och objekt med naturvärden. Skogsdataportalen <http://skogsdataportalen.skogsstyrelsen.se/Skogsdataportalen/>

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Rödlistade arter i Sverige. www.artfakta.se.

Övriga källor

Berggrundsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs berggrundsdatabas 2025-04-04. © Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Jordartsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs jorddatabas 2025-04-04. © Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Länsstyrelsen i Jämtlands län. Länsstyrelsen naturvärdesinventeringar.

Foto: Länsstyrelsen Jämtlands län

Enligt sändlista

Förslag till beslut för bildande av naturreservatet Gravakälen i Strömsunds kommun, Jämtlands län

Länsstyrelsen har upprättat ett förslag till beslut, inklusive skötselplan, för naturreservatet Gravakälen. Detta sänds nu till er för kännedom.

Om ni har några synpunkter på förslaget till naturreservat är det viktigt att framföra dessa till Länsstyrelsen inom angiven tid. Risken finns annars att Länsstyrelsen fattar beslut utan att ha vägt in era eventuella synpunkter.

Synpunkter tas emot skriftligen och ska ha inkommit till Länsstyrelsen **senast 12 augusti 2025**. För yttrande i ärende använd länken [Komplettering eller yttrande i ärende \(lansstyrelsen.se\)](#). Ange dnr. 511-5004-2025. i rubriken. Alternativt skickas synpunkter till jamtland@lansstyrelsen.se eller Länsstyrelsen Jämtlands län, 831 86 Östersund, märkt med dnr. 511-5004-2025.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta mig, Lisa Linck, för frågor på telefon 010-225 36 52 eller via e-post lisa.linck@lansstyrelsen.se.

Det går även bra att ringa till Länsstyrelsens växel. Telefonnummer finns längst ner på denna sida.

Med vänliga hälsningar

Lisa Linck, naturvårdshandläggare

Bilaga

Förslag till beslut om bildande av naturreservat, inklusive bilagor

Sändlista

Försvarsmakten, exp-hkv@mil.se

Strömsunds kommun, stromsunds.kommun@stromsund.se

Skogsstyrelsen, skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se

Sveriges geologiska undersökning, sgu@sgu.se

SSR – Svenska samernas riksförbund, info@sapmi.se
Naturskyddsföreningen Jämtland-Härjedalen,
kansli.mitt@naturskyddsforeningen.se
Jägareförbundet, linnea.aronsson@jagareforbundet.se
Jämtlands ornitologiska förening, info@jorf.se
Jämtlands botaniska sällskap, brunkulla@jamtflora.se
Jämtkraft elnät AB, info@jamtcraft.se
E.ON, kundservice@eon.se
Vasa Vind AB, produktion@vasavind.se
Fyringens Älgskötselområde
Åskälens vägsamfällighet

Diarienummer KS.2025.1

Delgivningar

Förvaltningens förslag till beslut

Delgivningarna läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

1. Redovisning från kommunledningsförvaltningen över kvarstående medel i kommunstyrelsens anslag för oförutsedda behov:

Budget 2025	300 000
Kvarstår	300 000
2. Redovisning från kommunledningsförvaltningen över kvarstående medel i kommunstyrelsens utvecklingspott:

Budget 2025	3 277 000
-------------	-----------
3. Sommarlovsaktiviteter § 83

	-125 000
Kvarstår	3 152 000

1. Protokoll IBAB bolagstämma 2025 inkl röstlängd_signed.pdf
2. Beslut om bifall med villkor(33246236) (0)_TMP.pdf
- 3a. Protokoll Östersunds kommun 2025-09-03 KS § 100.docx
- 3b. Tjänsteskrivelse KSAU Östersunds kommun.docx
- 3c. Förslag Ägardirektiv 2026 Östersunds kommun.doc
- 3d. Östersunds kommun Protokollsutdrag KF 2025-06-16 § 99.docx
- 3e. Protokoll Östersunds kommun 2025-09-10 KF § 68.docx
4. Protokoll 2025-06-05 BKUN § 75 Motion om daglig fysisk aktivitet i skolorna.pdf
- 5a. Skrivelse från Fremia till kommunstyrelsen 2025-09-16.pdf

5b. Fremiabarometern 2025 – Så mår Fremias medlemmar i civilsamhället och välfärden.pdf

6. Delårsrapport jan - aug 2025 Jämtlands Räddningstjänstförbund.pdf

7a. Protokoll 2025-09-11 MBN § 44.pdf

7b. Namndsbeslut Uppföljning av inriktningsmalen MBN.pdf

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunstyrelsen, Handläggare KS